

На основу члана IV 3.б) Устава Босне и Херцеговине, Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 53. сједници, одржаној 31. јануара 2006, усвојио је

**ПОСЛОВНИК
ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

**ГЛАВА I - Конституисање Дома народа
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**

**Одјељак А. Конституисање Дома народа
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине**

Члан 1.

**(Организовање и рад Дома народа
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине)**

Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Дом) организује се и ради у складу са Уставом БиХ, законом и овим пословником.

Члан 2.

(Конституирајућа сједница)

- (1) Дом се конституише одржавањем прве сједнице у том мандату.
- (2) Прву сједницу Дома, након избора, сазива Колегијум Дома из претходног сазива, ако законом није другачије регулисано.
- (3) Док се не изабере предсједавајући, првој сједници предсједава најстарији изабрани делегат као привремени предсједавајући.
- (4) Након отварања прве сједнице, привремени предсједавајући чита листу делегата.

Члан 3. (Свечана изјава)

Делегати преузимају дужност заједничким давањем свечане изјаве и њеним појединачним потписивањем. Текст свечане изјаве гласи: "Изјављујем да ћу савјесно вршити дужности које су ми повјерене; поштовати Устав Босне и Херцеговине; у потпуности спроводити Општи оквирни споразум за мир у Босни и Херцеговини; штитити и заузимати се за људска права и основне слободе; те штитити интересе и равноправност свих народа и грађана."

Одјељак Б. Клубови народа

Члан 4. (Формирање клубова народа)

- (1) Након што делегати дају свечану изјаву, Дом формира три клуба делегата конститутивних народа (у даљем тексту: клубови народа):
 - а) Клуб делегата бошњачког народа;
 - б) Клуб делегата хрватског народа;
 - ц) Клуб делегата српског народа.
- (2) Клубови народа формирају се као облик дјеловања делегата у Дому, нарочито у припремању, предлагању и разматрању тачака дневног реда сједнице Дома.

Члан 5. (Организација клубова народа)

Сваки клуб народа самостално уређује своју организацију и начин рада и бира предсједавајућег и замјеника предсједавајућег.

Члан 6. (Финансирање клубова народа)

Ради стварања повољних услова за рад клубова народа у активностима Дома, надлежна комисија одлучује и годишње извјештава Дом о прерасподјели финансијских средстава, просторија, као и административних, техничких и других услуга за рад клубова народа.

Одјељак Ц. Избор предсједавајућег, првог и другог замјеника предсједавајућег Дома

Члан 7. (Избор)

- (1) Након што су формирани клубови народа, Дом између својих чланова бира једног Бошњака, једног Хрвата и једног Србина који ће вршити дужности: предсједавајућег, првог замјеника предсједавајућег и другог замјеника предсједавајућег Дома. Предсједавајући не може да буде изабран из истог конститутивног народа као предсједавајући Представничког дома.
- (2) Сваки клуб народа и сваки делегат има право да предлаже кандидате за ове дужности. Ако за једно мјесто има више кандидата, прво се гласа за кандидата којег је предложио клуб народа. Након што се утврди листа кандидата за свако мјесто, гласа се.
- (3) Ако од више кандидата за једно мјесто ниједан кандидат није добио потребну већину или су добили исти број гласова, гласање се понавља за два кандидата који су добили највише или исти број гласова.

- (4) Одлука о избору доноси се на начин утврђен за одлучивање у Дому, с тим што ће, у случају усаглашавања, усаглашавање извршити представници клубова народа, а ако усаглашавање не успије - гласање се понавља.
- (5) Ако ниједан кандидат није добио потребну већину, гласање се у цјелини понавља.

ГЛАВА II - Права и дужности делегата

Члан 8.

(Учествовање у раду)

- (1) Делегат има право и дужност да присуствује сједници Дома и сједници комисије Дома чији је члан. Он учествује у њиховом раду и ангажује се на проналажењу рјешења и доношењу одлука којима се обезбјеђује извршавање уставних овлашћења институција БиХ.
- (2) У обављању својих дужности, сваки делегат може да учествује у раду комисије чији није члан, без права гласа.
- (3) Делегат који је спријечен да присуствује сједници Дома или сједници комисије чији је члан, или који мора да напусти сједницу за вријеме њеног трајања, на вријеме обавјештава предсједавајућег Дома или предсједавајућег комисије и износи разлоге свог одсуства.

Члан 9.

(Иницирање и предлагање аката)

Делегат има право да иницира усвајање, измјене или допуне закона и других аката, као и да примјењује друге поступке

садржане у овом пословнику, о чему се Дом обавезно изјашњава.

Члан 10. (Право на обавијештеност)

Да би се олакшало његово учешће у активностима Дома, делегат се, у складу са Пословником, благовремено обавјештава о сазивању сједнице и доставља му се одговарајући материјал.

Члан 11. (Чување тајности)

- (1) Делегат је обавезан да држи у тајности државну, војну, службену или пословну тајну и повјерљиве податке и за то је одговоран.
- (2) Прије достављања материјала делегату, предсједавајући Дома и предсједавајући комисија Дома одлучују о степену повјерљивости материјала припремљеног у Дому, у складу са законом.
- (3) Став (1) овог члана односи се и на материјал који Савјет министара БиХ и друга тијела БиХ достављају Дому, а који има ознаку државна, војна, службена или пословна тајна, како је одређено законом или другим прописима донесеним на основу закона.
- (4) Дом може, на препоруку Уставноправне комисије и након расправе, одузети имунитет делегату који крши правила из члана 11. ст. (1) - (3) овог пословника, након чега се може спровести судски поступак.
- (5) Уставноправна комисија може дати предлог Дому о

одузимању имунитета ако то од ње затраже Колегијум Дома, неко од сталних тијела Дома или најмање један клуб народа. Захтјев мора да буде образложен.

Члан 12. **(Радноправни статус делегата)**

- (1) Делегат који има статус стално запосленог у Дому има право на плату за вршење дужности и друге накнаде, у складу са законом и одлукама надлежне комисије, а сви делегати имају право на делегатски паушал, као и право на накнаду одређених материјалних трошкова.
- (2) Својим закључком Дом, на предлог Колегијума Дома, одређује критеријуме по којима делегат, у својству изабраног функционера, има право на статус стално запосленог изван Дома.

Члан 13. **(Делегатска легитимација)**

- (1) Делегату се издаје делегатска легитимација и гласачка картица са бројем за чију је употребу одговоран. Делегатска легитимација и гласачка картица са бројем не могу се давати ниједном другом лицу ни делегату.
- (2) У делегатској легитимацији са фотографијом наводи се: име и презиме делегата, имунитетско право и друга права одређена законом.
- (3) Садржај, форму и начин вођења евиденције о делегатској легитимацији и гласачкој картици са бројем утврђује Колегијум Дома. Секретар Дома задужен је за њихово издавање и вођење евиденције.

Члан 14.
(Одговорност делегата)

- (1) У складу са Уставом БиХ и законом, делегат не може да буде позван на кривичну ни грађанску одговорност за било која дјела извршена у оквиру својих дужности за вријеме мандата.
- (2) О одузимању имунитета у сваком конкретном случају одлучује Дом, на предлог Уставноправне комисије, у складу са чланом 11. ст. (4) и (5) Пословника, као и у другим случајевима прописаним законом.

Члан 15.
(Оставка делегата)

- (1) Делегат има право да поднесе оставку на делегатску дужност. Оставку подноси предсједавајућем Дома у писаној форми или усмено на сједници Дома, ако Изборним законом БиХ није другачије регулисано.
- (2) Сваки делегат, укључујући и делегата који је поднио оставку, може да затражи хитну расправу у вези са оставком. Ако делегат и након расправе остане при оставци, предсједавајући о томе обавјештава надлежно тијело утврђено законом да би се обавила његова замјена.

ГЛАВА III - Организација Дома

Одјељак А. Колегијум Дома и Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине

Члан 16.

(Састав Колегијума Дома)

- (1) Колегијум Дома (у даљем тексту: Колегијум) чине: предсједавајући, први и други замјеник предсједавајућег Дома.
- (2) Ако мјесто предсједавајућег, првог или другог замјеника предсједавајућег остане упражњено, Дом, према процедури из члана 7. овог пословника, бира једног од својих чланова из истог конститутивног народа којем припада и одсутни предсједавајући или замјеник предсједавајућег, који ће попунити упражњено мјесто.

Члан 17.

(Дужности Колегијума)

Колегијум је задужен за:

- а) остваривање права и дужности делегата која су у вези са вршењем њихове дужности, те израду предлога критеријума којим се регулишу права и обавезе делегата на професионалном раду;
- б) остваривање сарадње са Представничким домом, укључујући одржавање заједничке сједнице оба дома на захтјев Колегијума Представничког дома, и за одржавање заједничке сједнице колегијума оба дома;
- ц) остваривање права и дужности Дома према Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ, у

- складу са Уставом БиХ, законом и овим пословником;
- д) разматрање иницијатива и предлога поднесених Дому у вези са њиховом усклађеношћу са овим пословником;
 - е) остваривање сарадње са политичким партијама, организацијама и удружењима грађана;
 - ф) консултације у вези са припремањем дневног реда сједнице Дома;
 - г) консултације у вези са припремањем могућег радног плана;
 - х) сва друга питања која би могла утицати на рад Дома;
 - и) обављање и других послова које му Дом и овај пословник стављају у надлежност.

Члан 18. **(Сазивање сједнице Колегијума)**

- (1) Колегијум се састаје према потреби, а најмање једном у двије недјеље - на захтјев предсједавајућег. Међутим, Колегијум може да одступи од овог правила у периоду од 15. јула до 31. августа.
- (2) На захтјев било којег члана Колегијума, сједницу Колегијума сазива предсједавајући у року од седам дана.
- (3) Кад тако одлучи, Колегијум ради у проширеном саставу, уз учешће представника сваког клуба народа и/или предсједавајућих комисија.

Члан 19. **(Одлучивање у Колегијуму)**

Колегијум доноси одлуке консензусом. Ако напори да се постигне консензус не успију, одлуке доноси предсједавајући, уз обавезу да о томе обавијести Дом.

Члан 20.

(Други учесници на сједницама Колегијума)

- (1) Сједници Колегијума, према потреби, могу да присуствују и остали делегати и лица која позове председавајући, а који немају право одлучивања.
- (2) Представник Савјета министара БиХ позива се на сједнице или дијелове сједница Колегијума на којим се разматрају питања из члана 17. тач. ф) и г) овог пословника и у другим случајевима, према оцјени Колегијума.

Члан 21.

(Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине)

- (1) Сједница Заједничког колегијума оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Заједнички колегијум) одржава се најмање једном мјесечно.
- (2) Заједничком колегијуму наизмјенично председавају председавајући домова. Прву сједницу Заједничког колегијума сазивају председавајући оба дома. Наредну сједницу сазива председавајући Дома који председава сједници.
- (3) Заједнички колегијум одлуке доноси консензусом.
- (4) Када се тако одлучи, у раду Заједничког колегијума могу да учествују представници клубова народа и клубова посланика.
- (5) Заједнички колегијум задужен је за:
 - а) иницирање и координирање међупарламентарне сарадње;

- б) именовање чланова привремених делегација које учествују на међупарламентарним скуповима, о чему обавјештавају клубове народа и клубове посланика;
- ц) одлучивање о начину и роковима расправа у вези са одлукама које захтијевају одобрење оба дома;
- д) утврђивање критеријума за избор чланова сталних делегација Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
- е) сазивање и организовање заједничке сједнице оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
- ф) сазивање заједничких састанака са Савјетом министара БиХ;
- г) именовање секретара заједничких комисија оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине;
- х) обављање и других послова које му у надлежност стављају домови и пословници домова.

Одјељак Б. Предсједавајући Дома

Члан 22.

(Предсједавајући и ротација)

- (1) Предсједавајући се аутоматски ротира на тој дужности, без гласања, сваких осам мјесеци, почевши од дана избора предсједавајућег.
- (2) Ако предсједавајући није у могућности да присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег врши први замјеник предсједавајућег. Ако први замјеник предсједавајућег такође није у могућности да присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег врши други замјеник предсједавајућег.

Члан 23.
(Дужности предсједавајућег Дома)

- (1) Предсједавајући Дома:
- а) представља Дом;
 - б) учествује у припремању, сазива и предсједава сједници Дома;
 - ц) учествује у припремању, сазива и предсједава сједници Колегијума;
 - д) иницира расправу о питањима из надлежности Дома;
 - е) усмјерава расправу, даје ријеч учесницима у расправи и одузима је према овом пословнику;
 - ф) ограничава трајање расправе у вези са једним или више питања, ако је потребно, како би се обезбиједило разматрање усвојеног дневног реда у цјелини;
 - г) предузима све потребне мјере како би се обезбиједила мирна и уредна расправа, укључујући и одгађања за краћи временски период;
 - х) стара се о досљедној примјени овог пословника;
 - и) задужен је за примјену принципа јавности рада Дома и комисија Дома;
 - ј) стара се о остваривању права и вршењу дужности делегата у Дому у вези са вршењем њихових дужности из надлежности Дома;
 - к) потписује законе и друге акте које Дом усвоји;
 - л) даје упутства секретару Дома у вези са вршењем задатака и дужности;
 - м) извршава и друге дужности у складу са одлукама Дома.

- (2) У примјени поменутих овлашћења, предсједавајући се консултује са замјеницима предсједавајућег.

Одјељак Ц. Комисије Дома

Члан 24. (Комисије Дома)

Дом формира сталне и привремене комисије Дома и, заједно са Представничким домом, заједничке сталне и привремене комисије оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (у даљем тексту: ПСБиХ).

Члан 25. (Сталне комисије Дома)

Дом има сљедеће сталне комисије:

- а) Уставноправну комисију;
- б) Комисију за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације;
- ц) Комисију за финансије и буџет.

Члан 26. (Уставноправна комисија)

(1) Уставноправна комисија:

- а) прати спровођење Устава БиХ;
- б) разматра значајна питања за уставни поредак Босне и Херцеговине и даје иницијативу за амандмане на Устав БиХ;
- ц) испитује и доставља Дому мишљења о предлозима амандмана на Устав БиХ;

- д) када Дом оцијени потребним, спроводи јавну расправу о предлозима амандмана на Устав БиХ или предлозима закона, те обавјештава Дом о резултатима јавне расправе;
 - е) разматра предлоге закона које Дом треба да усвоји, у вези са њиховом усклађеношћу са Уставом БиХ и правним системом, као и у погледу правне обраде, те Дому подноси извјештај са мишљењем и предлозима те правно-техничким исправкама очигледних грешака у тексту;
 - ф) разматра питања законодавне методологије и друга значајна питања за усклађеност правно-техничке обраде аката које Дом треба да усвоји;
 - г) доставља мишљења Уставном суду БиХ;
 - х) учествује у припремању програма рада из области законодавне активности Дома;
 - и) утврђује, заједно са одговарајућом комисијом Представничког дома, пречишћени текст закона и других прописа када и ако их за то овласте оба дома ПСБиХ;
 - ј) у складу са чланом 11. Пословника, разматра предлоге за одузимање имунитета и у вези с тим предлаже одговарајуће одлуке Дому.
- (2) Комисија разматра питања која се односе на: правни систем; изборни систем; Савјет министара БиХ; државне празнике; грб, заставу и државну химну Босне и Херцеговине; печат Босне и Херцеговине; државну администрацију; спровођење међународног и домаћег кривичног законодавства те друга питања из надлежности Дома која нису у надлежности других комисија.

Члан 27.
**(Комисија за спољну и трговинску политику, царине,
саобраћај и комуникације)**

- (1) Комисија за спољну и трговинску политику, царине, саобраћај и комуникације:
- а) прати вођење спољне политике Предсједништва БиХ и Савјета министара БиХ;
 - б) разматра питања сарадње Босне и Херцеговине са Уједињеним нацијама и међународном заједницом;
 - ц) разматра питања међупарламентарне сарадње са одговарајућим комисијама парламената других земаља;
 - д) разматра питања сарадње са Савјетом Европе, Интерпарламентарном унијом, Централноевропском иницијативом и Европском организацијом за безбједност и сарадњу, као и другим међународним организацијама;
 - е) разматра питања рада са институцијама БиХ, компетентним за питања спољних послова и међународних односа;
 - ф) разматра активности сталних или привремених делегација ПСБиХ у међупарламентарним институцијама;
 - г) разматра питања сагласности за ратификацију међународних уговора, споразума и конвенција;
 - х) разматра питања отказивања међународних уговора, споразума и конвенција;
 - и) разматра питања која се односе на спољнотрговинску политику;

- ј) разматра питања која се односе на споразуме о међународној трговини;
 - к) разматра питања која се односе на царинску политику;
 - л) разматра питања која се односе на тарифе, прописе и законе из своје области;
 - м) разматра питања која се односе на међународне обавезе Босне и Херцеговине;
 - н) разматра односе са међународним трговинским институцијама;
 - о) разматра питања која се односе на путне исправе;
 - п) разматра питања која се односе на боравак и кретање странаца;
 - р) разматра питања која се односе на успостављање и функционисање заједничких и међународних комуникација;
 - с) разматра питања која се односе на регулисање међуентитетског саобраћаја;
 - т) разматра питања која се односе на контролу ваздушног саобраћаја;
 - у) разматра питања која се односе на контролу фреквенција.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области међународних и спољних послова, спољне трговине, царина, саобраћаја и комуникација.

Члан 28.

(Комисија за финансије и буџет)

- (1) Комисија за финансије и буџет разматра питања која се односе на:

- а) Централну банку БиХ;
 - б) банкарство, осим политике банкарства;
 - ц) спољни дуг;
 - д) финансирање институција БиХ - опорезивањем, акумулацијом дуга или других средстава;
 - е) функционисање финансијских институција на нивоу Босне и Херцеговине;
 - ф) прописе у области финансија и буџета;
 - г) разматрање, извршење и надзор над извршењем буџета БиХ;
 - х) разматрање извјештаја из члана 168. став (2);
 - и) разматрање одлука о акумулацији дуга, јавним позајмицама и другим финансијским обавезама Босне и Херцеговине;
 - ј) извјештаје Канцеларије за ревизију институција БиХ.
- (2) Комисија, у сарадњи са одговарајућим тијелом Представничког дома, припрема и доставља буџет Дома и заједнички буџет ПСБиХ Савјету министара БиХ до 15. септембра сваке године, како би био уврштен у предлог закона о буџету институција БиХ за наредну годину.
- (3) Комисија разматра и друга питања из области финансија и буџета, у складу са овим пословником.

Члан 29.

(Привремене комисије Дома)

- (1) Дом својим закључком може, на предлог делегата или клуба народа, формирати привремене комисије Дома или, на предлог Представничког дома, привремене заједничке комисије:

- а) за припремање или извршење одређеног акта или питања,
 - б) истражне комисије.
- (2) Предлагач је дужан да предложи циљеве и задатке комисије.
- (3) Задаци и састав комисије утврђују се закључком Дома.

Одјељак Д. Опште одредбе о комисијама Дома

Члан 30. (Именовање чланова)

Након формирања комисије, Дом именује њене чланове. Именовање мора да буде у складу са расподјелом мјеста у Дому.

Члан 31. (Састав комисије)

- (1) Комисија нема више од шест чланова. Расподјела мјеста мора да буде пропорционална клубовима народа у Дому, од којих су двије трећине чланова изабрани са територије Федерације БиХ, а једна трећина са територије Републике Српске.
- (2) Комисија између својих чланова бира предсједавајућег, првог и другог замјеника предсједавајућег. Они се бирају из три конститутивна народа.

Члан 32. (Сарадња са другим комисијама)

Комисија сарађује са другим комисијама Дома, одговарајућим

комисијама Представничког дома и заједничким комисијама о питањима од заједничког интереса.

Члан 33. (Сарадња са другим институцијама)

У вршењу дужности из своје надлежности, комисија може да сарађује са одговарајућим тијелима Предсједништва БиХ, Савјета министара БиХ и ентитетских парламената те другим тијелима и институцијама на свим нивоима власти, као и групом грађана.

Члан 34. (Овлашћења комисије)

Комисија може да:

- а) спроводи јавна или затворена саслушања, самостално или са другим надлежним комисијама;
- б) позива и саслушава свједоке из било које институције у Босни и Херцеговини и да од њих захтијева да одговоре на сва питања те да изнесу све чињенице и информације, као и оне које представљају државну тајну;
- ц) покрене питање одговорности за неодазивање позиву комисије, давање лажних или нетачних изјава комисији под заклетвом;
- д) захтијева извјештај од било којег изабраног и именованог функционера, службеника или институције;
- е) захтијева помоћ ревизора;
- ф) затражи помоћ независних стручњака изван институција у Босни и Херцеговини.

Члан 35.

(Мишљења, предлози и извјештаји комисије)

- (1) Комисија даје мишљења, подноси предлоге и извјештаје Дому и обавља друге послове како је прописано овим пословником или законом. Комисија одлучује о питањима која су јој одређена гласањем у Дому, што не укључује и одговорност за усвајање закона.
- (2) Комисија подноси Дому једном годишње извјештај о свом раду.

Члан 36.

(Организовање рада комисије)

Предсједавајући комисије, у сарадњи са њеним секретаром, организује рад комисије. Предсједавајући комисије има иста овлашћења и компетенције као предсједавајући Дома, примијењено на поступке и расправе у комисији.

Члан 37.

(Предсједавајући комисије)

- (1) Ако предсједавајући комисије није у могућности да присуствује сједници комисије, дужност предсједавајућег врши први замјеник предсједавајућег. Ако први замјеник предсједавајућег такође није присутан, дужност предсједавајућег врши други замјеник предсједавајућег.
- (2) Ако мјесто предсједавајућег комисије или једног од његових замјеника остане упражњено, комисија одређује једног од својих чланова да привремено попуни упражњено мјесто и о томе обавјештава Дом.

Члан 38.
(Сазивање сједнице комисије)

- (1) Сједницу комисије сазива председавајући комисије на сопствену иницијативу и на предлог Колегијума или замјеника председавајућег те комисије или најмање једне трећине чланова комисије, као и у случају из члана 37. став (1) овог пословника.
- (2) Председавајући сазива сједницу комисије пет дана прије одржавања сједнице, а из оправданих разлога сједница може да се сазове у краћем року. Делегату се на вријеме доставља материјал у вези са дневним редом сједнице.
- (3) Ако председавајући комисије не сазове сједницу када се то од њега затражи, сједницу сазива један од његових замјеника.
- (4) Сједници комисије могу да присуствују делегати који нису чланови те комисије, као и стручњаци за поједине области, без права одлучивања.

Члан 39.
(Одлучивање)

- (1) Комисија одлучује простом већином, уз услов да има кворум у којем морају да буду заступљена сва три конститутивна народа.
- (2) Приликом доношења коначних одлука о којима се не изјашњава Дом, комисија одлучује већином у којој морају да буду заступљена сва три конститутивна народа, с тим што председавајући, први и други замјеник председавајућег комисије настоје да постигну сагласност. Ако се постигне сагласност, о одлуци се поново гласа на сједници комисије.

Члан 40.
(Поткомисија и ангажовање стручњака)

- (1) Ради проучавања одређених питања из своје надлежности, израде извјештаја или припремања закона и других аката, комисија може да формира поткомисију или радну групу и утврди њен дјелокруг.
- (2) Комисија може да затражи повремену помоћ стручњака са листе коју су потврдила оба дома ПСБиХ.
- (3) Јавни конкурс расписују и спроводе стручне службе Секретаријата ПСБиХ на основу критеријума које је утврдила Заједничка комисија за административне послове.
- (4) Заједничка комисија за административне послове утврђује и предлаже Дому листу стручњака усаглашену са надлежним комисијама.

Одјељак Е. Заједничке комисије оба дома ПСБиХ

Члан 41.
**(Мишљења, предлози и извјештаји заједничких комисија
оба дома ПСБиХ)**

- (1) Заједничке комисије оба дома ПСБиХ (у даљем тексту: заједничке комисије) домовима дају своја мишљења, подносе предлоге и извјештаје и обављају и друге послове како је прописано пословницима оба дома. Заједничке комисије одлучују и о другим питањима која им домови ставе у надлежност, с тим што се на заједничке комисије не може пренијети надлежност за усвајање закона.

- (2) Домови својим закључком могу, на предлог делегата, посланика, клубова народа и клубова посланика, формирати привремене заједничке комисије ради праћења, разматрања и истраживања специфичних питања, као и за припремање и презентовање предлога за усвајање закона или других аката из надлежности оба дома.

Члан 42.
(Формирање заједничких комисија)

- (1) Заједничка комисија има 12 чланова, од којих се шест бира из Дома а шест из Представничког дома, с тим да се двије трећине чланова бирају са територије Федерације БиХ, а једна трећина са територије Републике Српске.
- (2) Прву сједницу заједничке комисије сазивају предсједавајући оба дома.
- (3) Заједничка комисија између својих чланова бира предсједавајућег те првог и другог замјеника предсједавајућег, који се бирају из три конститутивна народа. Предсједавајући и први замјеник предсједавајућег не могу да буду чланови истог дома.
- (4) Заједничке комисије могу да затраже повремену помоћ стручњака, који ће бити ангажовани са листе стручњака, како је дефинисано чланом 40. Пословника.

Члан 43.
(Кворум и одлучивање)

- (1) Кворум за рад заједничке комисије чини седам чланова комисије, од чега је најмање половина чланова комисије из сваког дома, уз услов да та натполовична већина обухвата најмање по једног представника сваког конститутивног народа из Дома.

- (2) Заједничка комисија одлучује простом већином, уз услов да обухвата најмање једну трећину чланова сваког дома и по једног представника сваког конститутивног народа. Изузетно од ове одредбе, када Заједничка комисија за административне послове доноси коначне одлуке, примјењују се одредбе Пословника које се односе на гласање - одлучивање у Дому, с тим да предсједавајући, први и други замјеник предсједавајућег Комисије настоје да постигну сагласност.

Члан 44.
(Извјештај о раду)

Заједничка комисија подноси извјештај о раду по потреби, а најмање једном годишње.

Члан 45.
(Предсједавајући комисија)

Домови у заједничким комисијама имају једну половину, а најмање једну трећину предсједавајућих.

Члан 46.
(Рад заједничких комисија)

Заједничке комисије у свом раду примјењују остале опште одредбе пословника домова о раду комисија.

Члан 47.
(Сталне заједничке комисије)

Домови имају сљедеће сталне заједничке комисије:

- а) Заједничку комисију за одбрану и безбједност БиХ;
- б) Заједничку безбједносно-обавјештајну комисију за

надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ;

- ц) Заједничку комисију за економске реформе и развој;
- д) Заједничку комисију за европске интеграције;
- е) Заједничку комисију за административне послове;
- ф) Заједничку комисију за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику.

Члан 48.

(Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ)

- (1) Заједничка комисија за одбрану и безбједност БиХ:
 - а) разматра и прати спровођење безбједносне и одбрамбене политике Босне и Херцеговине;
 - б) прати рад и разматра извјештаје Сталног комитета за војна питања, Министарства одбране БиХ, Министарства безбједности БиХ и других извршних тијела која се баве питањима из области безбједности и одбране и о томе извјештава ПСБиХ, са посебним освртом на: извјештаје, краткорочне и дугорочне планове у вези са структуром Оружаних снага БиХ, кадровску политику и регрутовање, плате и накнаде, образовање и обуку припадника Оружаних снага БиХ, професионално понашање и етичке стандарде за цивилни и војни персонал, опремање војске, рад војне индустрије, набавку средстава и увоз и извоз оружја и војне опреме, материјалну помоћ и уговоре са страним фирмама које пружају услуге одбрамбеним институцијама на комерцијалној основи, борбену готовост, војне вјежбе и операције укључујући извршење међународних обавеза и међународне операције подршке миру;

- ц) разматра законе и амандмане на законе из надлежности Комисије;
 - д) разматра и доставља мишљења и препоруке, измјене и допуне на предлог буџета за одбрану;
 - е) разматра извјештаје о извршењу буџета за одбрану, као и извјештаје о ревизији институција из области одбрамбене и безбједносне политике Босне и Херцеговине;
 - ф) разматра питања сарадње Босне и Херцеговине са Уједињеним нацијама, Организацијом за безбједност и сарадњу у Европи, НАТО-ом, Пактом стабилности Југоисточне Европе и другим организацијама и земљама у области безбједности и одбране;
 - г) разматра активности сталних и привремених делегација Босне и Херцеговине у међународним и међупарламентарним институцијама из области безбједности и одбране;
 - х) разматра и доставља мишљења ПСБиХ о ратификовању и спровођењу међународних уговора из области безбједности и одбране;
 - и) остварује сарадњу са надлежним парламентарним комисијама бх. ентитета, других држава, као и са међународним организацијама и другим одбрамбеним тијелима.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области безбједности Босне и Херцеговине.

Члан 49.

(Заједничка безбједносно-обавјештајна комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ)

- (1) Заједничка безбједносно-обавјештајна комисија за надзор над радом Обавјештајно-безбједносне агенције БиХ:
 - а) надзире законитост рада Агенције;
 - б) расправља и даје мишљења о именовану генералног директора и замјеника генералног директора;
 - ц) разматра извјештаје предсједавајућег о питањима из његове надлежности, укључујући мјере предузете ради рјешавања свих проблема у Агенцији утврђених приликом спровођења инспекцијске контроле, ревизије или истраге;
 - д) разматра извјештаје генералног директора о раду и трошковима Агенције, а посебно анализира начине трошења буџетских средстава;
 - е) даје мишљења о детаљном предлогу буџета Агенције;
 - ф) разматра извјештаје главног инспектора;
 - г) захтијева од запослених у Агенцији да, уз помоћ предсједавајућег, обезбјеђују стручне савјете када је то потребно ради вршења надзора;
 - х) спроводи истраге о раду Агенције.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области рада Агенције у складу са Законом о Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ, као и другим посебним законима из којих проистиче одговарајућа надлежност.

Члан 50.

(Заједничка комисија за економске реформе и развој)

- (1) Заједничка комисија за економске реформе и развој разматра питања која се односе на:
 - а) економске реформе које су у надлежности институција БиХ;
 - б) предлоге реформи или иницијативе за измјене закона које Комисији достављају представници грађанског друштва, односно удружења привредника, уније послодаваца, синдиката, агенција за регионални развој, удружења грађана или других невладиних интересних група;
 - ц) монетарну политику;
 - д) политику спољног задуживања;
 - е) односе са међународним финансијским институцијама;
 - ф) политику и програм реконструкције и развоја Босне и Херцеговине;
 - г) дефинисање мјера економске политике;
 - х) фискалну и кредитну политику Босне и Херцеговине;
 - и) политику банкарства;
 - ј) статистику, мјере и стандарде.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области економских реформи, реконструкције и развоја Босне и Херцеговине.

Члан 51.

(Заједничка комисија за европске интеграције)

- (1) Заједничка комисија за европске интеграције разматра питања која се односе на:

- a) расправљање општих питања која су у вези са европским интеграцијама;
- б) праћење извршавања права и обавеза Босне и Херцеговине произашлих из међународних уговора који се односе на Савјет Европе;
- ц) координирање рада матичних радних тијела у вези са европским интеграцијама и достављање мишљења, препорука и упозорења тим тијелима;
- д) анализирање посљедица интеракцијске стратегије за Босну и Херцеговину и припремање свеобухватних извјештаја;
- е) надзирање израде студије изводљивости и праћење спровођења претприступне (Процес стабилизације и придруживања) и приступне стратегије Босне и Херцеговине;
- ф) надзирање спровођења усклађивања закона Босне и Херцеговине са *acquis communautaire* (позитивном легислативом ЕУ) када Комисија стекне услове за то;
- г) сарађивање са институцијама у Босни и Херцеговини (посебно са Дирекцијом за европске интеграције), институцијама ЕУ и других земаља у вези са питањима интеграције;
- х) организовање презентације јавног мишљења о питањима интеграције;
- и) прикупљање, похрањивање и систематско презентовање члановима Комисије информација у вези са ЕУ;
- ј) надзирање коришћења додијелених средстава ЕУ;
- к) обављање других послова у вези са европским питањима који не спадају у надлежност осталих радних тијела;

- л) одржавање јавног саслушања у вези са питањима европских интеграција ради прикупљања мишљења и ставова представника цивилног друштва, невладиних организација, интелектуалаца, као и владиних и невладиних експерата у одређеним областима.
- (2) Комисија разматра и друга питања у вези са европским интеграцијама.

Члан 52.

(Заједничка комисија за административне послове)

- (1) Заједничка комисија за административне послове:
- а) усваја акте који регулишу висину плата и накнада за све запослене у ПСБиХ;
 - б) усваја акте који регулишу висину накнада за специфичне материјалне трошкове запослених у ПСБиХ, доноси појединачне акте о платама и накнадама материјалних и других трошкова, накнадама и дневницама за ангажовање стручњака и свједока, као и накнадама одређених материјалних трошкова савјетника;
 - ц) у сарадњи са надлежним тијелима оба дома, прати и разматра извјештаје о извршењу буџета ПСБиХ и о томе извјештава домове те доноси све акте ПСБиХ којима се регулише трошење, односно коришћење средстава утврђених буџетом ПСБиХ;
 - д) обавља послове у вези са некретнинама у власништву ПСБиХ, а посебно о коришћењу станова за запослене у ПСБиХ и располагању становима, одлучује о њиховој додјели на коришћење, замјени и једнократном преносу права коришћења у складу са законом;

- е) одлучује о додјели привременог смјештаја запосленим у складу са законом и актима ПСБиХ;
 - ф) даје сагласност на Правилник о унутрашњој организацији Секретаријата ПСБиХ, у складу са Одлуком о организацији Секретаријата коју доноси ПСБиХ;
 - г) даје предлог и мишљење о промјени организације Секретаријата ПСБиХ;
 - х) дефинише услове за коришћење аутомобила у обављању службених дужности;
 - и) на основу годишњих извјештаја клубова о утрошку средстава и исказаних годишњих потреба клубова, одлучује и годишње извјештава Дом о прерасподјели финансијских средстава, просторија, као и административних, техничких и других услуга за рад клубова;
 - ј) утврђује критеријуме за ангажовање стручњака и свједока за потребе комисија и других радних тијела Дома.
- (2) Комисија разматра и друга административна питања из надлежности домова.

Члан 53.

(Заједничка комисија за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику)

- (1) Заједничка комисија за људска права, права дјетета, младе, имиграцију, избјеглице, азил и етику разматра питања која се односе на:
- а) остваривање људских права и основних слобода, загарантованих Уставом и законодавством Босне и

Херцеговине, од државних органа, јавних институција и организација које примјењују овлашћења, у случајевима које изнесе Омбудсмен, грађани и ентитети и о томе извјештава домове;

- б) држављанство;
- ц) имиграцију, избјеглице и азил;
- д) спровођење анекса 6 и 7 Општег оквирног споразума за мир;
- е) развој и проблеме у реализацији и заштити људских права и слобода, те мјере за њихову ефикаснију заштиту. Комисија неће разматрати питања која су у току рјешавања на судовима и друге спорове, осим ако се ради о неприхватљивом кашњењу у поступку или евидентној злоупотреби власти и самовољи на коју укаже Омбудсмен;
- ф) предлоге које достављају грађани, уз обавјештавање подносиоца о исходу;
- г) петиције у вези са повредама људских права и основних слобода, усвајајући одговарајуће мјере и обавјештавајући подносиоца и домове о усвојеним одлукама;
- х) сарадњу са Комисијом за људска права (предвиђеном Анексом 6) и Комисијом за расељена лица и избјеглице (предвиђеном Анексом 7 Општег оквирног споразума за мир), као и комисијама за људска права у Парламенту Федерације БиХ и Народној скупштини Републике Српске;
- и) разматрање питања у вези са остваривањем права дјетета - посебно побољшањем статуса дјетета у Босни и Херцеговини;

- ј) подстицање активности у институцијама БиХ на спровођењу Конвенције о правима дјетета, као и подстицање и остваривање сарадње са комисијама ентитетских парламената на побољшању статуса дјетета и спровођење Конвенције о правима дјетета;
- к) разматрање предложених закона и других прописа са становишта права дјетета и спречавање дискриминације права дјетета;
- л) разматрање питања у вези са остваривањем права младих - посебно унапређења права младих у Босни и Херцеговини;
- м) подстицање активности у институцијама БиХ на усвајању и спровођењу најзначајнијих међународних докумената о питању младих;
- н) разматрање предлога докумената и извјештаја институција БиХ који се односе на права дјетета и на питања младих, те разматрање припрема за учешће делегација Босне и Херцеговине на међународним скуповима када се разматрају питања права дјетета и питања младих;
- о) анализирање извјештаја о спровођењу Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ које обавља Изборна комисија БиХ;
- п) упозоравање изабраних функционера ПСБиХ и Савјета министара БиХ на одредбе Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ ради његове досљедне примјене;
- р) разматрање са Изборном комисијом БиХ могућих случајева кршења Закона о сукобу интереса у институцијама власти БиХ изабраних функционера ПСБиХ и Савјета министара БиХ;

- c) припремање и утврђивање предлога кодекса понашања за делегате и посланике у ПСБиХ.
- (2) Комисија разматра и друга питања из области људских права, остваривања права дјетета, младих, имиграције, избјеглица, азила и етике.

ГЛАВА IV - Сједнице Дома и заједничке сједнице оба дома ПСБиХ

Одјељак А. Радни план Дома

Члан 54.

(Годишњи радни план)

- (1) Колегијум утврђује оријентациони радни план Дома за једногодишњи период. Тај план укључује питања и рокове за њихову расправу на сједницама Дома.
- (2) Ради израде радног плана, Колегијум тражи од Предсједништва БиХ, Савјета министара БиХ и свих комисија и клубова народа предлоге и мишљења у року који одреди.
- (3) Имајући у виду све ове предлоге и било које друго питање које је већ у поступку, секретар Дома доставља Колегијуму предлог радног плана на разматрање. Кад Колегијум усвоји радни план, доставља га делегатима, свим комисијама и клубовима народа, као и Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ.

Члан 55.
(Мјесечни радни план)

Колегијум утврђује календар за наредни мјесец, укључујући датуме или недјеље у којима су предвиђене сједнице Дома. Колегијум доставља календар делегатима, комисијама Дома, Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ.

Одјелјак Б. Сазивање сједнице, предлагање и утврђивање дневног реда

Члан 56.
(Сазивање сједнице - предсједавајући)

- (1) Предсједавајући, у договору са замјеницима предсједавајућег, сазива сједницу Дома и предлаже дневни ред према радном плану.
- (2) Позив за сједницу Дома доставља се делегату најмање седам дана прије дана одржавања сједнице, осим ако је овим пословником другачије одређено. Дневни ред, материјал припремљен за сједницу и, ако је то случај, записник са претходне сједнице, доставља се делегату са позивом за сједницу.
- (3) У оправданим случајевима, дневни ред, измјена или допуна дневног реда може да буде предложена за вријеме одржавања сједнице Дома, а материјал подијељен на самој сједници.
- (4) У хитним случајевима и на захтјев једног клуба народа или најмање пет делегата, или на основу сопствене одлуке, предсједавајући може да сазове сједницу у року од три дана. У том случају дневни ред сједнице, као и у

осталим оправданим случајевима, може да буде предложен за вријеме њеног одржавања, а материјал подијељен на самој сједници.

Члан 57.

(Сазивање сједнице - замјеник председавајућег)

- (1) Замјеник председавајућег сазива сједницу Дома ако је председавајући спријечен да је сазове.
- (2) Замјеник председавајућег сазива сједницу Дома најкасније у року до три дана ако председавајући Дома не сазове сједницу у року из члана 56. став (4) овог пословника.

Члан 58.

(Утврђивање дневног реда)

- (1) Колегијум у дневни ред уврштава предлоге закона и извјештаје комисија и сваку другу тачку која је обавезна, у складу са овим пословником.
- (2) Обавезна тачка је она која је прошла процедуру у складу са Пословником или ако то једногласном одлуком тражи комисија Дома.
- (3) Колегијум може у дневни ред уврстити и друга питања која су овлашћени предлагачи доставили Дому и која спадају у његову надлежност.

Члан 59.

(Допуна или измјена дневног реда)

- (1) На почетку сједнице, сваки делегат, као и сваки овлашћени предлагач, има право да тражи изостављање сваке необавезне тачке и предлагање нове. Изостављање

обавезних тачака из члана 58. став (2) овог пословника није дозвољено.

- (2) Делегат не може да излаже дуже од три минуте ни да елаборира суштину питања које је предложено као тачка дневног реда ако Колегијум, на захтјев делегата, не одлучи другачије.

Члан 60.

(Гласање о допунама или измјенама дневног реда)

Ако нису предложене измјене дневног реда, он се сматра усвојеним. У случају да су предложене измјене дневног реда и након што делегати изразе своје ставове у вези с тим предлогом, Дом гласа о свакој предложеној измјени. Гласа се редослиједом којим су делегати предлагали измјене.

Одјељак Ц. Дефиниција кворума, предсједавање и учешће у раду

Члан 61.

(Кворум)

- (1) На почетку сваке сједнице и прије гласања, предсједавајући утврђује да ли има кворума и о томе обавјештава Дом.
- (2) Кворум чини девет делегата, уз услов да су присутна најмање три бошњачка, три хрватска и три српска делегата.
- (3) Ако се утврди да нема кворума, предсједавајући даје паузу у трајању до 60 минута, током које покушава да нађе рјешење.

Члан 62.
(Учешће на сједници Дома)

- (1) Предлагач, односно представник предлагача дужан је да учествује на сједници Дома и на сједници комисије Дома.
- (2) Чланови Предсједништва БиХ могу, а чланови Савјета министара БиХ имају право и дужност да учествују на сједницама Дома.
- (3) У случају одсуства предлагача питања о којем се расправља на сједници Дома, Дом може да одлучи да расправу прекине, одгоди или води и без присуства предлагача.
- (4) Гости које позове предсједавајући могу да учествују на сједници, у складу са овим пословником.

Члан 63.
(Учешће у расправи)

- (1) Сваки делегат или други учесник сједнице Дома може да говори кад затражи и добије ријеч од предсједавајућег, али не дуже од 10 минута.
- (2) Предлагач закона има право и обавезу да прије почетка расправе образложи предлог закона у времену до 15 минута.
- (3) Пријаве за учествовање у расправи могу да се поднесу до завршетка расправе.
- (4) Предсједавајући даје ријеч делегатима редослиједом којим су се пријавили.

Члан 64.

(Повреда Пословника и корекција цитата)

- (1) Предсједавајући даје ријеч делегату који жели да говори о повреди Пословника или о непридржавању утврђеног дневног реда, одмах након што је он затражи. Излагање у вези с тим не може да траје дуже од три минуте, након чега предсједавајући рјешава ово питање.
- (2) Делегат може да затражи ријеч да би исправио цитат који је нетачно наведен и који може да буде узрок неспоразума или који тражи објашњење. Предсједавајући даје ријеч делегату након што делегат чија је изјава проузроковала потребу за објашњењем заврши свој говор. Делегат у том случају мора да се ограничи на исправку, односно објашњење које не може да траје дуже од три минуте.

Члан 65.

(Поштовање дневног реда)

Делегат или други учесник у расправи може да говори само о питању о којем се расправља у складу са утврђеним дневним редом. Ако одступи од дневног реда, предсједавајући га упозорава. У случају да се и након овог упозорења не буде придржавао дневног реда, предсједавајући му ускраћује право да говори.

Члан 66.

(Учешће предсједавајућег у расправи)

Ако жели да учествује у расправи, предсједавајући напушта мјесто предсједавајућег и излази за говорницу. За то вријеме сједници предсједава први замјеник предсједавајућег.

Одјељак Д. Одржавање реда

Члан 67.

(Мјере због непоштовања реда или Пословника)

- (1) Предсједавајући одржава ред за вријеме сједнице. Сви присутни обавезни су да се придржавају његових упутстава.
- (2) Предсједавајући може да упозори делегата који својим понашањем или говором за вријеме сједнице не поштује ред или одредбе овог пословника.
- (3) Делегату који је током исте сједнице два пута упозорен због непоштовање реда и одредаба овог пословника ускраћује се право да говори - ако и даље буде ометао ред и примјену овог пословника.
- (4) Предсједавајући може да нареди да било ко од присутних напусти салу ако не поштује ред.

Члан 68.

(Прекид сједнице)

Ако предсједавајући оцијени да није у стању да одржава ред за вријеме сједнице, одлучује о прекиду сједнице као и о наставку рада, кад се за то стекну услови, с тим да прекид сједнице не може да траје дуже од једног сата.

Одјељак Е. Ток сједнице

Члан 69.

(Записник)

- (1) Записник са сједнице предлаже се на усвајање на наредној сједници.

- (2) Сваки делегат има право да да примједбе на записник, али не дуже од три минуте.
- (3) Одлуке о оправданости примједба на записник усвајају се на сједници без расправе. Ако се примједбе усвоје, у записник се уносе одговарајуће измјене.
- (4) Записник или дио записника на који нису изнесене примједбе сматра се усвојеним.
- (5) Усвојени записник потписују предсједавајући и секретар Дома.

Члан 70. (Расправа)

- (1) О садржају и суштини акта из сваке тачке дневног реда расправља се прије доношења одлуке о њему, осим ако Пословник прописује доношење одлуке о одређеним актима и питањима без расправе.
- (2) Кад из расправе о тачки дневног реда проистекне више предлога закључака, предсједавајући на гласање даје предлоге закључака редослиједом предлагања.
- (3) Расправа о уставним амандманима, предложеним законима и другим питањима састоји се из два дијела: опште расправе и расправе о појединостима.

Члан 71. (Право клуба на паузу)

- (1) Сваки клуб народа има право да затражи паузу до 30 минута за сваку одговарајућу тачку. Предсједавајући је дужан да одмах да паузу ако није почело гласање.

- (2) Након паузе, представник клуба образлаже захтјев за паузу.

Одјељак Ф. Доношење одлука

Члан 72. (Гласови делегата)

Глас сваког делегата је личан и не може се преносити.

Члан 73. (Одлучивање у Дому)

- (1) Одлуке у Дому доносе се већином гласова делегата који су присутни и гласају. Делегати улажу напоре како би већина укључивала најмање једну трећину делегата изабраних са територије сваког ентитета, осим ако је другачије предвиђено Уставом БиХ и овим пословником.
- (2) Ако се делегат приликом гласања не изјасни "за", "против" или "уздржан", а присутан је у сали приликом гласања, сматра се да је "уздржан".
- (3) У свим случајевима, број пребројаних гласова мора да буде најмање једнак кворуму прописаном чланом 61. став (2) овог пословника, осим ако Уставом БиХ и овим пословником није другачије предвиђено.

Члан 74. (Одлучивање - недостатак гласова из једног ентитета)

- (1) Ако већина гласова не садржи једну трећину гласова са територије сваког ентитета или ако се утврди да нема кворума, предједавајући може да одреди паузу у

трајању до 60 минута, током које се покушава наћи рјешење.

- (2) У случају да недостаје већина, ако спорно питање није ријешено након паузе, предсједавајући сазива Колегијум у року од наредна три дана како би се постигла сагласност и о постигнутој сагласности одмах обавјештава делегате.
- (3) Ако Колегијум не успије да постигне сагласност, одлуку доноси већина укупног броја делегата који су присутни и гласају, уз услов да гласови "против" не садрже двије трећине или више делегата изабраних из свакога ентитета. Дом се сазива ради гласања у најкраћем могућем року након сједнице Колегијума, а у сваком случају најкасније до три дана.
- (4) Ако Колегијум успије да постигне сагласност, о томе обавјештава Дом, након чега се гласа у складу са чланом 73. Пословника. Ако се тим гласањем не добије потребна већина, одмах се гласа у складу са ставом (3) овог члана.
- (5) У случају да нема кворума, ако након паузе предсједавајући утврди или гласање покаже да и даље нема кворума, разматрано питање одгађа се за наредну сједницу.

Члан 75. (Начин гласања)

Гласање у Дому обавља се:

- а) електронски;
- б) подизањем гласачког картона, односно подизањем руке;
- ц) прозивањем.

Члан 76.
(Електронско гласање)

- (1) Када се користи електронски систем гласања, региструје се и приказује укупан број гласова "за", број гласова "против" и број "уздржаних" гласова. Екран приказује глас сваког делегата, зеленом ("за"), црвеном ("против") и бијелом ("уздржан") бојом, те сивом бојом празна мјеста делегата који не присуствују сједници. Електронски систем региструје да ли је било кворума и садржи ли већина, ако постоји, најмање једну трећину гласова делегата са територије сваког ентитета. Након гласања, на екрану се виде резултати.
- (2) Ако се гласање спроведе након тражења сагласности из члана 74. овог пословника, електронски систем гласања региструје и приказује укупан број гласова "за", гласова "против" и "уздржаних" гласова, као и да ли гласови "против" садрже двије трећине или више гласова делегата изабраних из сваког ентитета.
- (3) Електронски систем гласања региструје и начин на који је сваки делегат гласао. Међутим, електронски систем омогућава и тајно гласање.
- (4) Све информације на екрану исписују се на језицима који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини и одговарајућим писмима.

Члан 77.
(Гласање подизањем гласачког картона)

- (1) Ако електронски систем гласања није у функцији или на захтјев једне трећине делегата у Дому, глас се

подизањем гласачког картона, односно подизањем руке.

- (2) Предсједавајући, уз помоћ замјеника предсједавајућег и секретара Дома, констатује колико је гласова "за", колико "против" и колико "уздржаних", узимајући у обзир испуњење других захтјева из чл. 73. и 74. став (2) Пословника.

Члан 78. (Гласање прозивањем)

- (1) Гласање прозивањем примјењује се када предсједавајући лично или на предлог било којег делегата оцијени да је то потребно, како би се уклониле сумње у регуларност резултата гласања.
- (2) У том случају, секретар Дома прозива делегате појединачно. Сваки прозвани делегат изјашњава се "за", "против" или "уздржан". Приликом прозивања користи се латинички - абecedни редослијед ако је предсједавајући Бошњак или Хрват, а ћирилички - азбучни редослијед ако је предсједавајући Србин.

Члан 79. (Резултати гласања)

На крају гласачке процедуре, предсједавајући објављује колико је гласова "за", колико "против" и колико је "уздржаних" и резултате гласања са територије сваког ентитета, како је предвиђено чланом IV 3.д) Устава БиХ, и саопштава коначну одлуку.

Одјељак Г. Записник и снимак расправе

Члан 80.

(Садржај записника)

- (1) Записник садржи податке који се односе на: датум, мјесто и вријеме одржавања сједнице; разматрана питања; имена или званичне функције учесника у расправама; резултате гласања и усвојене одлуке.
- (2) Делегат може да захтијева да његова примједба у вези са могућим кршењем Устава БиХ или овог пословника буде унесена у записник.

Члан 81.

(Јавност записника)

- (1) Записници са расправа у Дому у цјелини су доступни јавности.
- (2) Записници из члана 84. став (3) овог пословника нису доступни јавности, осим ако Дом не одлучи другачије.

Члан 82.

(Тонско снимање сједница)

- (1) Сједнице Дома тонски се снимају, а могу да буду направљене и кратке забиљешке, ради израде коначног транскрипта сједнице.
- (2) Колегијум прецизније регулише начин припремања, чувања, објављивања и слања транскрипта.

Члан 83.
(Ауторизација транскрипта сједнице)

- (1) Сваки делегат може да затражи транскрипт свог говора на ауторизацију. Од делегата се очекује да врати ауторизовани транскрипт. Приликом ауторизације, делегат не смије да уноси битније измјене у текст и изоставља изражене мисли.
- (2) Ако делегат не достави исправке у року од 48 часова од тренутка када му је транскрипт достављен, он се сматра ауторизованим.

Одјељак X. Јавност рада

Члан 84.
(Јавност рада и приступ информацијама)

- (1) Дом ради јавно и на вријеме, у цјелини и објективно, информише јавност о свом раду. Под истим условима Дом, у складу са Законом о слободи приступа информацијама у БиХ, свим заинтересованим обезбјеђује приступ расположивим информацијама.
- (2) Комплетни записници са расправа у Дому, законодавне као и најзначајније активности у вези са радом Дома, комисија Дома и заједничких комисија доступне су јавности, а у складу са могућностима ПСБиХ.
- (3) Изузетак из ст. (1) и (2) овог члана су информације за које Дом, као надлежни јавни орган, утврди да њихово откривање може да изазове штету по легитимне циљеве сљедећих категорија:
 - а) спољне политике, интереса одбране и безбједности, као и заштите јавне безбједности;

- б) интереса монетарне политике;
- ц) спречавања криминала и сваког откривања криминала;
- д) заштите поступка доношења одлуке јавног органа у давању мишљења, савјета или препорука јавног органа, запосленог лица у јавном органу, или сваког лица које обавља активност за јавни орган или у његово име, а не обухвата чињеничне, статистичке, научне или техничке информације; и
- е) друге циљеве утврђене Законом о слободи приступа информацијама у БиХ;
- ф) Дом објављује тражену информацију, без обзира на утврђени изузетак у смислу овог става, ако је то оправдано јавним интересом, и узима у обзир сваку корист и штету које могу проистећи из тога, о чему одлучује Колегијум.

Члан 85. (Приступ сједницама)

- (1) Грађанима и представницима средстава јавног информисања обезбјеђује се слободан приступ сједницама Дома у за њих посебно резервисаном простору, како утврди Колегијум, у складу са просторним могућностима.
- (2) Сједнице комисија отворене су за јавност осим ако комисије другачије не одлуче.
- (3) Сједница или дио сједнице на којој се разматрају питања из члана 11. овог пословника одржава се без присуства представника средстава јавног информисања и јавности.

Члан 86.
(Резервисање мјеста)

Осим мјеста резервисаних за делегате, одговарајућа мјеста у простору за одржавање сједница обезбијеђена су за чланове Предсједништва БиХ, чланове Савјета министара БиХ и госте.

Одјељак И. Заједничке сједнице оба дома ПСБиХ

Члан 87.
(Сазивање и предсједавање)

- (1) Заједничку сједницу оба дома ПСБиХ (у даљем тексту: заједничка сједница) сазивају предсједавајући домова:
 - а) у свим приликама, према оцјени Заједничког колегијума;
 - б) у свечаним приликама;
 - ц) у изузетним околностима, на захтјев Предсједништва БиХ.
- (2) Заједничкој сједници наизмјенично предсједавају предсједавајући домова.

Члан 88.
(Позив и дневни ред)

- (1) Дневни ред за заједничку сједницу утврђује Заједнички колегијум.
- (2) Позив за заједничку сједницу доставља се делегатима и посланицима у роковима који су у складу са пословницима домова.

Члан 89.
(Доношење одлука)

Приликом доношења одлука, домови се изјашњавају одвојено и примјењују се одредбе пословника које се односе на гласање - одлучивање у дому.

ГЛАВА V - Активности Дома

Одјељак А. Опште одредбе

Члан 90.
(Рад Дома)

Дом ради у складу са Уставом БиХ, законом и одредбама овог пословника.

Члан 91.
(Активности Дома)

Дом обавља следеће активности:

- а) законодавну,
- б) контролну,
- ц) информативну,
- д) унутрашњу регулацију,
- е) доноси одлуке о питањима од виталног интереса и самораспуштања,
- ф) међупарламентарну сарадњу заједно са Представничким домом;
- г) друге активности у складу са Уставом БиХ, законом и овим пословником.

Одјелјак Б. Основни законодавни поступак

Члан 92. (Овлашћени предлагач)

Предлог закона може да поднесе делегат, комисија Дома, заједничка комисија, Представнички дом, као и Предсједништво БиХ и Савјет министара БиХ, у оквиру својих надлежности.

Члан 93. (Садржај закона)

- (1) Предлог закона подноси се у форми текста предлога са члановима. Предлагач закона дужан је да предлог закона истовремено достави у писаној и електронској форми на језицима и писмима који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини. Изузетно, када је делегат предлагач закона, може да достави предлог закона у писаној и електронској форми на језицима и писмима који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини.
- (2) Уз предлог се доставља образложење које садржи:
 - а) уставни основ за усвајање закона;
 - б) разлоге за доношење закона;
 - ц) принципе на којима је предлог заснован;
 - д) финансијска и друга средства неопходна за спровођење закона;
 - е) мишљења институција и организација које су консултоване током израде предлога;
 - ф) било које друге околности које би могле појаснити Дому разлоге за доношење закона.

- (3) Уз предлог измјена и/или допуна закона или другог акта прилажу се и одредбе чланова, односно одредбе које се мијењају, односно допуњавају.

Члан 94. (Разматрање)

Законе и друге акте достављене у ПСБиХ прво разматра Представнички дом.

На предлог Колегијума, акте из овог члана Дом може да разматра прије Представничког дома.

Члан 95. (Подношење закона)

- (1) Предлог закона подноси се предсједавајућем, који га одмах доставља Колегијуму.
- (2) У року од седам дана, Колегијум одлучује којој комисији предлог закона треба да достави и доставља га Уставноправној комисији ради давања мишљења о усклађености са Уставом БиХ и правним системом и надлежној комисији ради давања мишљења о принципима на којима је закон заснован. Истовремено, Колегијум доставља предлог закона делегатима, Савјету министара БиХ и Предсједништву БиХ када они нису предлагачи.
- (3) Секретари домова у договору дају предлог колегијумима оба дома ради одређивања надлежне заједничке комисије, о чему колегијуми домова одлучују у року од седам дана од дана достављања предлога закона и достављају га субјектима наведеним у ставу (2) овог члана.
- (4) Ако се не испуне рокови из ст. (1) и (2) овог члана,

Колегијум је дужан да обавијести Дом и предлагача закона о разлозима кашњења и предложи нове рокове. О оправданости наведених разлога и прихватању нових рокова одлучује Дом.

- (5) Ако је Дом добио више предлога закона који регулишу исту проблематику, Колегијум их упућује у процедуру у складу са ставом (2) овог члана. Ако Савјет министара БиХ није предлагач закона, Колегијум закон упућује Савјету министара БиХ ради давања мишљења у року од 20 дана. Када Дом добије мишљење Савјета министара БиХ о закону, закон који је добио позитивно мишљење има приоритет у даљој процедури пред Домом.
- (6) Колегијум позива предлагаче закона из става (5) овог члана да, у року од седам дана, учине напор да би усагласили предлоге и један предлог закона упутили у даљу процедуру. Ако предлагачи не постигну сагласност, у даљу парламентарну процедуру упућује се предлог закона који је први достављен Дому.
- (7) Ако Савјет министара БиХ у року утврђеном ставом (5) овог члана не достави мишљење, наставља се парламентарна процедура о предложеним законима до завршетка поступка пред Уставноправном комисијом и надлежном комисијом, у складу са ставом (6) овог члана. Када Колегијум прими мишљења Уставноправне комисије и надлежне комисије, у дневни ред сједнице Дома уврштава закон који је први достављен Дому. До завршетка поступка пред Домом о првом закону мирује поступак о осталим предложеним законима.

Члан 96.

(Предлагач закона - делегат или комисија Дома)

- (1) Ако је предлагач закона делегат или комисија Дома, а Колегијум утврди да је надлежна заједничка комисија, предлог закона доставља Заједничком колегијуму.
- (2) Након што Заједнички колегијум потврди да је надлежна заједничка комисија, предлог закона доставља уставноправним комисијама домова.
- (3) Након што уставноправне комисије дају своја мишљења, наставља се процедура пред заједничком комисијом у складу са пословницима домова.

Одјељак Ц. Основни законодавни поступак - Поступак у Уставноправној комисији и надлежној комисији - прва фаза

Члан 97.

(Усаглашеност предлога закона са Уставом БиХ)

Уставноправна комисија, након разматрања усаглашености предлога закона са Уставом БиХ и правним системом, доставља своје мишљење предсједавајућем Дома у року од 15 дана након што је примила предлог закона.

Члан 98.

(Прва фаза у надлежној комисији)

- (1) Надлежна комисија, разматрајући предлог закона у првој фази, доставља мишљење о принципима предложеног закона предсједавајућем Дома у року од 15 дана након што је примила предлог закона, који предсједавајући упућује Дому.

- (2) Надлежна комисија у овој фази расправе дужна је да прибави мишљење Дирекције за европске интеграције БиХ о усклађености предлога закона са законодавством Европске уније.

Члан 99.

(Уврштавање у дневни ред сједнице Дома)

- (1) Кад прими мишљења Уставноправне комисије и надлежне комисије, која доставља предсједавајући Дома, Колегијум уврштава предлог закона у дневни ред сједнице Дома, која ће се одржати у року од 7 до 15 дана.
- (2) Ако је предлагач закона делегат или комисија Дома, Колегијум мишљење заједничке комисије доставља Представничком дому заједно са предлогом закона, који ће са процедуром сачекати завршетак поступка по предлогу закона у Дому.

Одјељак Д. Основни законодавни поступак

Расправа на сједници Дома - прво читање

Члан 100.

(Општа расправа, принципи, неопходност доношења и усаглашеност са Уставом БиХ)

- (1) Општа расправа у Дому почиње првим читањем које се тиче принципа на којима је предлог закона заснован и неопходности доношења закона, према мишљењу Уставноправне комисије и надлежне комисије из прве фазе.
- (2) Расправа у првом читању завршава се усвајањем или одбијањем предлога закона у првом читању.

- (3) Усвајањем предлога закона у првом читању почињу тећи рокови за подношење амандмана.
- (4) Предлагач има право да повуче предлог закона до закључења расправе о предлогу закона у првом читању.
- (5) Ако оцијени да се ради о закону мањег степена сложености, Дом може да одлучи да предлог закона разматра и у другом читању, без разматрања у надлежној комисији - друга фаза.
- (6) Дом може закључком да одлучи да надлежна комисија у року од 21 дана спроведе јавну расправу о предлогу закона.

Члан 101.

(Расправа у Дому када је први извјештај надлежне или Уставноправне комисије негативан)

- (1) Кад Колегијум прими мишљења Уставноправне комисије и надлежне комисије о предлогу закона из којих произлази да комисија није утврдила усклађеност са Уставом БиХ и правним системом, односно није прихватила принципе предложеног закона, у којим је комисија обавезна да образложи разлоге одбијања, Колегијум предлог закона са мишљењима комисија уврштава у дневни ред сједнице Дома, која ће се одржати у року од 7 до 15 дана.
- (2) Ако Дом прихвати мишљења Уставноправне или надлежне комисије из става (1) овог члана, предложени закон сматра се одбијеним.
- (3) Ако не прихвати мишљења комисија из става (1) овог члана, Дом тражи да комисије израде ново мишљење засновано на новим смјерницама које утврди Дом и у року који одреди Дом.

Одјељак Е. Основни законодавни поступак
- Поступак у надлежној комисији -

Члан 102.
(Дужност предлагача)

- (1) Предлагач закона или овлашћени представник предлагача обавезан је да присуствује сједници комисије. Представник Савјета министара БиХ може да учествује у раду комисије и онда када Савјет министара БиХ није предлагач.
- (2) Ако предлагач или овлашћени представник предлагача не присуствује сједници комисије, а комисија утврди да је присуство предлагача или овлашћеног представника предлагача неопходно, комисија може одгодити расправу о том питању и обавијестити о томе предлагача, од којег ће тражити присуство на наредној сједници. Ако предлагач или његов овлашћени представник по поновљеном позиву не присуствује ни наредној сједници, сматра се да је одустао од предлога, о чему комисија обавјештава предсједавајућег Дома.

Члан 103.
(Подношење амандмана)

- (1) Сваки делегат, клуб народа, ненадлежна комисија, предлагач закона и Савјет министара БиХ могу да доставе амандмане надлежној комисији у писаној форми у року од 15 дана од дана усвајања предлога закона у првом читању.
- (2) Након што расправа почне, осим амандмана из става (1) овог члана, предсједавајући, у договору са замјеницима предсједавајућег комисије, одобрава расправу о новим амандманима само у сљедећим случајевима:

- а) када се односе на нове аспекте; или
 - б) када настоје да усагласе два или више предлога о којима се води расправа.
- (3) Када је за разматрање предлога закона надлежна заједничка комисија, и сваки посланик може да достави амандмане, у складу са ставом (1) овог члана.

Члан 104. **(Поступак у комисији)**

- (1) Поступак у комисији почиње расправом о предлогу закона и поднесеним амандманима.
- (2) Након расправе, комисија гласа о предложеним амандманима слиједећи редослијед чланова на који се односе. У случају изузетно великог броја амандмана, предсједавајући може да нареди други начин расправе, обезбјеђујући коректно изражавање свих ставова.
- (3) О амандманима који се односе на исти члан расправља се и гласа, почевши од оних који подразумијевају већу измјену, о чему одлучује предсједавајући. Предлагачи амандмана могу да усагласе заједнички текст амандмана.
- (4) Након завршетка гласања о свим предложеним амандманима, гласа се о предлогу закона са прихваћеним амандманима.

Члан 105. **(Извјештај комисије)**

- (1) Надлежна комисија дужна је да достави извјештај Дому у року од 30 дана од дана усвајања предлога закона у првом читању.

- (2) Када је надлежна заједничка комисија, дужна је да достави извјештај у року од 30 дана од дана када је предлог закона усвојен у првом читању на сједници дома који је посљедњи разматрао закон.
- (3) Извјештај надлежне комисије садржи извјештај о предлогу закона и усвојене амандмане, који су постали саставни дио предлога закона.

Члан 106.
**(Негативан извјештај надлежне комисије
о закону у цјелини)**

- (1) Када Колегијум прими извјештај надлежне комисије о предлогу закона из којег произлази да комисија није прихватила предлог закона у цјелини, у којем је комисија обавезна да образложи разлоге одбијања, Колегијум предлог закона са извјештајем комисије уврштава у дневни ред сједнице Дома, која ће се одржати у року од 7 до 15 дана.
- (2) Ако Дом прихвати извјештај надлежне комисије из става (1) овог члана, предложени закон сматра се одбијеним.
- (3) Ако не прихвати извјештај, Дом од надлежне комисије тражи да изради нови извјештај заснован на новим смјерницама које утврди Дом и у року који одреди Дом. По предлогу закона из става (1) овог члана спроводи се процедура утврђена чланом 101. Пословника.

Члан 107.
(Извјестилац комисије)

- (1) Предсједавајући комисије или други именовани извјестилац подноси извјештај на сједници Дома.

(2) Извјестилац брани став комисије на сједници Дома.

Члан 108.
(Проширена расправа)

- (1) Прије почетка поступка из члана 104. став (1) овог пословника, комисија може самостално да одлучи да отвори проширену расправу о предложеном закону која би укључивала заинтересована тијела, стручне институције и појединце.
- (2) Проширена расправа неће трајати дуже од 15 дана. У случају да се проширена расправа спроведе, рок утврђен чланом 105. ст. (1) и (2) овог пословника продужава се за 15 дана.

Члан 109.
(Мишљење учесника проширене расправе)

Позвани појединци и представници органа и институција износе своје мишљење о питањима у вези са предложеним законом. На захтјев комисије, они своја мишљења изражавају усмено или у писаној форми, те прилажу стручне радове и друге материјале.

Члан 110.
(Резултати проширене расправе)

У свој извјештај комисија уврштава закључке и резултате проширене расправе, а у додатку може да приложи радове и материјале поднесене током проширене расправе. Ако постоји, прилаже се и транскрипт проширене расправе.

Одјељак Ф. Основни законодавни поступак
Расправа на сједници Дома - друго читање

Члан 111.
(Сазивање сједнице Дома)

- (1) Кад прими извјештај надлежне комисије, предсједавајући Дома извјештај доставља делегатима и у року од 7 до 15 дана сазива сједницу Дома, на којој почиње расправа о предлогу закона у другом читању.
- (2) У изузетним случајевима, рок из става (1) овог члана може да се скрати или продужи, о чему одлучује Колегијум.

Члан 112.
(Амандмани)

- (1) Делегати и клубови народа могу да предлажу амандмане који оспоравају амандмане које је комисија усвојила. Ови амандмани достављају се најкасније 24 часа прије почетка сједнице Дома.
- (2) У истом року овлашћени предлагачи амандмана из члана 103. став (1) овог пословника могу да предложе амандмане у писаној форми које желе поново да бране на сједници Дома, након што нису били успјешно одбрањени у комисији.
- (3) Након што расправа почне, осим о амандманима из ст. (1) и (2) овог члана, предсједавајући, у договору са замјеницима предсједавајућег, одобрава расправу о новим амандманима само у сљедећим случајевима:
 - а) када се односе на нове аспекте које комисија није могла да узме у обзир; или

- б) када настоје да усагласе два или више предлога о којима се води расправа.
- (4) Предлагач амандмана из овог члана има право да до завршетка расправе амандман повуче, измијени или допуни.

Члан 113. **(Друго читање)**

- (1) Друго читање састоји се од расправе и гласања о предложеним амандманима, слиједећи редослијед чланова на које се односе. Ако постоји изузетно велики број амандмана, председавајући може да одреди други начин расправе, обезбјеђујући да сви ставови могу коректно да се изразе.
- (2) О предложеним амандманима који се односе на исти члан расправља се и гласа, почевши од оних који подразумијевају већу измјену члана, о чему одлучује председавајући.
- (3) Предлагач закона, извјестилац и представник Савјета министара БиХ добијају ријеч кад год затраже, у складу са инструкцијама председавајућег.
- (4) Након што се гласа о свим предложеним амандманима, гласа се о предлогу закона у његовом коначном тексту.
- (5) Ако је закон одбијен, предлагач закона има могућност да исти закон још једном у форми предлога достави председавајућем Дома, али након шест мјесеци од дана пријема извјештаја да је предлог закона одбијен.

Члан 114.
(Неусклађеност и правно-техничке грешке)

За вријеме расправе из члана 109. овог пословника, Дом може да оцијени да усвојени амандмани узрокују унутрашњи несклад или садрже правно-техничке грешке. У том случају такви амандмани или неки чланови упућују се надлежној комисији, која их разматра, мијења и предлаже усклађени текст закона.

Одјељак Г. Основни законодавни поступак
- Односи између домова -

Члан 115.
(Доношење закона)

Предлог закона сматра се донесеним када га оба дома ПСБиХ усвоје у идентичном тексту.

Члан 116.
(Заједничка комисија за усаглашавање)

- (1) Кад се предлог закона усвоји прво у Дому, предсједавајући га доставља Представничком дому у року од три дана.
- (2) Ако текст који донесу оба дома није идентичан, предсједавајући обавјештава Представнички дом, како би се формирала заједничка комисија за усаглашавање текста.
- (3) Прву сједницу заједничке комисије сазивају секретари оба дома ПСБиХ.

Члан 117.
(Усаглашавање)

- (1) Заједничка комисија из члана 116. овог пословника има шест чланова, по три члана из сваког дома.
- (2) Заједничка комисија настоји да постигне споразум о идентичном тексту. За постизање споразума неопходна је већина гласова свих чланова заједничке комисије и у тој већини заступљеност сва три конститутивна народа, као и већина из сваког дома.
- (3) Ако један од домова не усвоји извјештај заједничке комисије, предлог закона сматра се одбијеним.
- (4) Ако оба дома не усвоје негативан извјештај заједничке комисије, предлог закона доставља се заједничкој комисији ради израде новог извјештаја, у складу са смјерницама домова.

Члан 118.
(Извјештај заједничке комисије)

- (1) Приликом одлучивања о извјештају заједничке комисије, Дом примјењује одредбе чл. 73. и 74. Пословника.
- (2) Ако оба дома не усвоје извјештај заједничке комисије, предлог закона сматра се одбијеним.

Члан 119.
(Усвајање у идентичном тексту)

Ако Дом усвоји предлог закона у идентичном тексту као што је усвојен у Представничком дому, предлог закона сматра се донесеним. Предсједавајући предузима потребне мјере за његово објављивање.

Члан 120.
(Изворни текст закона и аката)

- (1) Секретар Дома, у сарадњи са секретаром Представничког дома, одговоран је за израду изворног текста закона и акота који доносе оба дома, стављање печата и стара се за друге радње, у складу са законом.
- (2) Секретар Дома одговоран је за израду изворног текста аката које доноси Дом, стављање печата и стара се за друге радње у складу са законом.

Одјељак X. Скраћени и хитни поступак

Члан 121.
(Скраћени поступак)

- (1) Кад подноси предлог закона, предлагач може да затражи да се предлог закона разматра по скраћеном поступку. У том случају предлагач је обавезан да посебно образложи разлоге који оправдавају скраћивање поступка.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана разматра се на наредној сједници Дома. Дом одлучује о захтјеву након расправе.
- (3) Ако Дом прихвати да разматра предлог закона по скраћеном поступку, сви рокови из редовног законодавног поступка скраћују се на пола.
- (4) Када се предлог закона разматра у скраћеном поступку, Колегијум може додатно ограничити дужину трајања расправе, као и ограничити колико пута изасланик може да добије ријеч.
- (5) Ако Дом не прихвати захтјев, предлог закона разматра се у складу са редовним законодавним поступком.

Члан 122.
(Хитни поступак)

- (1) Када подноси предлог закона високог степена хитности или који је формулисан на тако једноставан начин да може само да се усвоји или одбаци у цјелини, предлагач може у писаној форми да затражи од Дома да га размотри у једном читању.
- (2) Захтјев из става (1) овог члана разматра се на наредној сједници Дома. Дом одлучује о захтјеву након расправе.
- (3) Када се о овом захтјеву обави расправа, гласа се. Ако се усвоји, Дом наставља да расправља и гласа о предлогу закона. Амандмани на закон се не подносе.
- (4) Ако не прихвати захтјев предлагача за разматрање предлога закона по хитном поступку, Дом одлучује да ли ће се закон разматрати по члану 121. овог пословника или у редовном поступку.

**Одјељак И. Буџет и извјештај о извршењу буџета
институција БиХ**

Члан 123.
(Буџет)

- (1) Предсједништво БиХ, на препоруку Савјета министара БиХ, подноси ПСБиХ, прије 15. октобра текуће године, предлог закона који садржи буџет институција БиХ за наредну годину (у даљем тексту: буџет).
- (2) Предлог закона који садржи буџет за наредну годину прво разматра Представнички дом. Након усвајања, Представнички дом доставља предлог закона са буџетом Дому најкасније до 15. новембра текуће године.

- (3) Приликом доношења буџета примјењују се одредбе које регулишу основни законодавни поступак. Међутим, Колегијум скраћује рокове и предузима све друге потребне мјере за доношење буџета или, по потреби, измјене и допуне буџета најкасније до 15. децембра текуће године.
- (4) До доношења закона о буџету поштују се рокови из ст. (1), (2) и (3) овог члана.

Члан 124.
(Измјене и допуне буџета)

Буџет може да се мијења на начин и по поступку за његово доношење.

Члан 125.
(Извјештај о извршењу буџета)

- (1) Предсједништво БиХ, након подношења предлога Савјета министара БиХ, подноси Дому извјештај о извршењу буџета, достављајући податке о оствареним приходима и расходима у протеклој буџетској години.
- (2) Бројеви садржани у извјештају нису подложни амандманима. Ако Дом посумња у тачност бројева, може да затражи потребна објашњења или исправке од Савјета министара БиХ.

Одјељак Ј. Овлашћење за ратификацију међународних уговора и отказивање уговора

Члан 126.

(Захтјев за ратификацију или отказивање уговора)

- (1) Предсједништво БиХ, у складу са Уставом БиХ и законом, подноси Дому захтјев за давање сагласности за ратификацију или отказивање ратификованих међународних уговора, споразума и конвенција.
- (2) Текст међународних уговора, споразума и конвенција није подложен амандманима.

Одјељак К. Амандмани на Устав БиХ

Члан 127.

(Овлашћени предлагач)

Амандмане на Устав БиХ могу предложити Предсједништво БиХ, Савјет министара БиХ, Представнички дом и сваки делегат, у складу са Уставом БиХ и овим пословником.

Члан 128.

(Подношење амандмана)

- (1) Осим ако није другачије прописано у овом одјељку, амандмани на Устав БиХ подnose се под истим условима као и закони и прате основни законодавни поступак.
- (2) Колегијум упућује предложене уставне амандмане Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ ради давања мишљења, ако они нису предлагачи.

Члан 129.
(Јавна расправа)

Амандмани на Устав БиХ стављају се на јавну расправу, на начин како закључком одлучи Дом. Закључком се одређује надлежна комисија која спроводи јавну расправу и одређује рок у којем она треба да се обави.

**Одјељак Л. Исправке у закону, другом пропису
и општем акту**

Члан 130.
(Исправке)

- (1) Предлог за исправку штампарских грешака у објављеном тексту закона или другог прописа, односно општег акта који је Дом донио, Дому подноси орган надлежан за спровођење тог закона, односно општег акта.
- (2) Исправке штампарских грешака, послије савјеровања са изворником, утврђују секретари оба дома ПСБиХ.

**Одјељак М. Аутентично тумачење закона
и другог општег акта**

Члан 131.
(Поступак)

- (1) Аутентичним тумачењем утврђује се истинитост, изворност и правилан смисао недовољно јасне одредбе закона и другог прописа, односно општег акта.
- (2) Субјекти који спровode законе и друге опште акте могу да поднесу захтјев за аутентично тумачење.

- (3) Када прими захтјев за аутентично тумачење закона и другог прописа, односно општег акта, предсједавајући Дома упућује га Уставноправној комисији, надлежној комисији, као и Савјету министара БиХ ради давања мишљења. Савјет министара БиХ мора да достави мишљење у року од 20 дана.
- (4) Након што Уставноправна комисија размотри захтјев цијенећи јасноћу норме на коју се тумачење односи, извјештај Уставноправне комисије, заједно са мишљењем Савјета министара БиХ, доставља се надлежној комисији Дома у року од 30 дана.
- (5) Надлежна комисија утврђује предлог за аутентично тумачење у року од 15 дана од дана пријема извјештаја Уставноправне комисије и доставља га Уставноправној комисији.
- (6) Уставноправна комисија утврђује коначан предлог аутентичног тумачења и у року од 30 дана доставља га предсједавајућем Дома.

Члан 132. **(Доношење)**

- (1) Аутентично тумачење доноси Дом и оно постаје саставни дио закона, другог прописа, односно општег акта који се тумачи.
- (2) Предсједавајући Дома аутентично тумачење доставља предсједавајућем Представничког дома.

Члан 133.
(Примјена)

Аутентично тумачење закона, другог прописа и општег акта примјењује се и важи од дана примјене прописа на који се односи.

Члан 134.
(Објављивање)

Аутентично тумачење закона, другог прописа и општег акта објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

ГЛАВА VI - Гласање о неповјерењу
Савјету министара БиХ

Члан 135.
(Дужности Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ одговара Дому за предлагање и извршавање политике и примјену закона, других прописа и одредаба чије је спровођење дио његовог уставног и законског овлашћења, као и за усмјеравање и координацију рада министара.
- (2) Савјет министара БиХ дужан је да, на захтјев Дома, поднесе информације о свим релевантним активностима из своје надлежности.

Члан 136.
(Иницирање предлога)

- (1) Најмање три делегата у Дому могу да иницирају предлог за гласање о неповјерењу Савјету министара БиХ или о потреби његове реконструкције.

- (2) Предлог из става (1) овог члана доставља се предсједавајућем Дома у писаној форми, потписан и са образложењем.
- (3) Предсједавајући Дома доставља овај предлог Предсједништву БиХ, Савјету министара БиХ, делегатима и Представничком дому.

Члан 137.

(Уврштавање у дневни ред)

Предлог из члана 136. став (1) овог пословника ставља се на дневни ред сједнице Дома у року који Дом утврди закључком, а у сваком случају 30 дана од дана достављања Савјету министара БиХ.

Члан 138.

(Извјештај Савјета министара БиХ)

Прије почетка расправе на сједници Дома о питањима из предлога из члана 136. став (1) овог пословника, Савјет министара БиХ може да поднесе Дому извјештај у писаној форми, са мишљењем и ставовима. Извјештај се доставља делегатима најкасније 24 часа прије одржавања сједнице.

Члан 139.

(Образлагање предлога и одговор Савјета министара БиХ)

- (1) Предлагач има право и дужност да на сједници Дома образложи предлог из члана 136. став (1) овог пословника.
- (2) Савјет министара БиХ има право да одговори и изнесе своје ставове, након чега се отвара расправа.

Члан 140.
(Гласање)

- (1) Након расправе, гласа се о предлогу из члана 136. став (1) овог пословника.
- (2) Ако предлог не буде усвојен, може се гласати о другим иницијативама у вези с тим.
- (3) Предсједавајући обавјештава Савјет министара БиХ, Представнички дом и Предсједништво БиХ о резултатима гласања о предлогу из члана 136. став (1) овог пословника и другим иницијативама у вези с тим, ако су постојале.

ГЛАВА VII - Резолуција и остали акти

Члан 141.
(Подношење предлога резолуције)

- (1) Дом може резолуцијом да изрази свој став о релевантним политичким питањима, социјалним проблемима и потребама и утврди политичке смјернице које ће спроводити Предсједништво БиХ, Савјет министара БиХ или друге институције БиХ.
- (2) Делегат може да поднесе предлог резолуције. Предлог резолуције разматра се на сједници Дома, осим ако Дом не одлучи да је потребно предлог резолуције претходно разматрати на сједници надлежне комисије.

Члан 142.
(Расправа)

- (1) Предлагач резолуције добија ријеч у трајању до 20

минута. Остали учесници у расправи могу да добију ријеч у трајању до 10 минута. Амандмани на предложене резолуције подносе се у писаној форми у било које вријеме сједнице.

- (2) Предсједавајући може да закључи расправу када је питање, по његовом мишљењу, довољно разјашњено. Када се расправа закључи, гласа се о предложеним амандманима и предложеној резолуцији.

Члан 143. (Остали акти)

- (1) Дом може да доноси декларације, одлуке, препоруке, закључке и друге акте.
- (2) Акти из става (1) овог члана дефинишу се на следећи начин:
 - а) декларација је акт ПСБиХ који садржи начелно мишљење о важним питањима која је ПСБиХ разматрала;
 - б) одлука је акт којим се рјешавају питања из надлежности ПСБиХ;
 - ц) препорука је акт којим се указује на значај одређених питања која се односе на извршавање закона;
 - д) закључак се доноси о питањима у појединачној ствари која се тичу поступка.
- (3) Гласање о актима из става (1) овог члана обавља се у складу са утврђеним начином одлучивања у Дому, осим ако Уставом БиХ, овим пословником или законом није другачије регулисано.

ГЛАВА VIII - Активности информисања

Одјељак А. Делегатска питања

Члан 144. (Постављање питања)

- (1) Делегати могу да постављају питања Савјету министара БиХ или било којем његовом члану, односно свим институцијама БиХ. Питања се односе на специфичне чињенице, ситуације или на службене информације из надлежности институција БиХ.
- (2) Питања се могу постављати и Канцеларији високог представника за БиХ и представницима других међународних организација у Босни и Херцеговини.

Члан 145. (Подношење питања)

Питања се подносе предсједавајућем у писаној форми. Поднесак садржи и изјаву да ли делегат тражи усмени одговор на сједници Дома или писани одговор. У случају да ништа није наведено, сматра се да одговор треба да буде дат усмено на сједници Дома.

Члан 146. (Усмени одговор)

- (1) Када се тражи усмени одговор на сједници Дома, писани поднесак кратко се формулише једним питањем.
- (2) Када је питање формулисано у складу са ставом (1) овог члана, предсједавајући питање просљеђује ономе коме је упућено.

- (3) За питања се минимално издваја сат времена на свакој редовној сједници и обезбјеђује директан телевизијски пренос. Одговори на питања уврштавају се у дневни ред истим редослиједом којим су постављана, не касније од 30 дана од њиховог упућивања. Прије почетка постављања питања предсједавајући обавјештава Дом на која питања је одговорено, а на која није.

Члан 147. (Одговор)

- (1) Питања са одговором у писаној форми углавном се, иако не искључиво, односе на техничка питања или она која не дозвољавају једноставно усмено објашњење. Ни питање ни одговор не смију да прекораче један стандардни лист формата А-4.
- (2) Предсједавајући питање доставља ономе коме је упућено.
- (3) Одговор у писаној форми мора се доставити у року од 30 дана.
- (4) Када предсједавајући прими одговор, копију доставља делегату који је поставио питање. Одговор са питањем јавно се објављује. Предсједавајући даје прилику делегату који је на постављено питање тражио писани одговор, да се изјасни да ли је задовољан одговором. Ако делегат није задовољан одговором, примјењује се члан 149. став (1) овог пословника.
- (5) Ако се одговор не достави у року из става (3) овог члана, подносилац питања може да тражи од Колегијума да питање које тражи одговор уврсти у дневни ред наредне сједнице Дома.

Члан 148.

(Заједничка сједница домова - питања и одговори)

- (1) Најмање једном у шест мјесеци Заједнички колегијум организује посебну, односно заједничку сједницу: "Делегати, посланици питају - Савјет министара БиХ одговара".
- (2) За ове сједнице дијалошког типа обезбјеђују се услови за директан телевизијски и радио-пренос ради јавности рада и информисања грађана о свим релевантним питањима која се тичу рада извршних органа власти на нивоу Боне и Херцеговине.
- (3) Делегат има право да постави једно питање и реплику на одговоре у трајању до три минуте. Питање се доставља Савјету министара БиХ најмање седам дана прије одржавања сједнице.
- (4) Сједница из става (1)овог члана заказује се 30 дана раније, а може да траје до четири радна сата.

Члан 149.

(Процедура на сједници)

- (1) Питања се образлажу на сљедећи начин: делегат поставља питање у трајању до три минуте, затим Савјет министара БиХ или ресорни министар добија ријеч у истом трајању. Након тога, делегат може коментарисати одговор или поставити ново питање у трајању до двије минуте. Савјету министара БиХ или ресорном министру омогућава се одговор у истом трајању, након чега предједавајући закључује расправу и даје ријеч сљедећем лицу овлашћеном да говори.

- (2) Савјет министара БиХ или министар могу да затраже, из одређених разлога и само једном, да се расправа о питању одгоди за наредну сједницу Дома.

Одјељак Б. Интерпелација

Члан 150.

(Подношење и разматрање)

- (1) Интерпелација се подноси предсједавајућем у писаној форми и односи се на поједине области из надлежности свих институција БиХ, као и министарстава БиХ - на спровођење утврђене политике и закона.
- (2) Интерпелација поднесена предсједавајућем у писаној форми не односи се на Уставни суд БиХ.
- (3) Колегијум разматра интерпелацију поднесену у писаној форми. Ако интерпелација има основа, Колегијум је доставља ономе на кога је насловљена. У случају да интерпелација нема основа, Колегијум је поново доставља предлагачу како би се интерпелација замијенила у питање.

Члан 151.

(Уврштавање у дневни ред)

- (1) Након упућивања интерпелације ономе на кога је насловљена, интерпелација се уврштава у дневни рад сједнице Дома у року од 15 до 60 дана од дана њеног упућивања.
- (2) У дневни ред једне сједнице не може се уврстити више од једне интерпелације.

Члан 152.
(Расправа)

- (1) Интерпелант добија ријеч у трајању до 30 минута за објашњење своје интерпелације. Затим, у истом трајању, ријеч добија онај коме је интерпелација упућена. Након тога, други делегати могу, на своје тражење, интервенисати у трајању до 10 минута. Исто правило примјењује се и за интерпеланта и за онога коме је интерпелација упућена.
- (2) Предсједавајући закључује расправу када је, према његовом мишљењу, о интерпелацији довољно расправљано.

Члан 153.
(Подношење резолуције)

У року од три дана од закључења расправе о интерпелацији, сваки делегат може да предложи резолуцију у складу са чл. 141. и 142. овог пословника. Предложена резолуција уврштава се у дневни ред наредне сједнице.

Одјељак Ц. Информативне сједнице Предсједништва БиХ

Члан 154.
(Информативне сједнице Предсједништва БиХ)

- (1) Чланови Предсједништва БиХ, на основу сопственог захтјева или на захтјев Дома, излазе пред Дом ради одржавања информативне сједнице о питањима која су у њиховој надлежности.
- (2) Дом може да затражи од Предсједништва БиХ да прије одржавања сједнице достави извјештај у писаној форми.

- (3) Након расправе, Дом може да усвоји резолуцију која садржи његов став или смјернице у вези са одговарајућом политиком.

Одјељак Д. Информативне сједнице Савјета министара БиХ

Члан 155.

(Информативне активности пред комисијама)

- (1) Чланови Савјета министара БиХ, на сопствено или на тражење овлашћене комисије, излазе пред комисију ради одржавања информативне сједнице о датом питању.
- (2) Комисија може да захтијева да чланови Савјета министара БиХ прије сједнице поднесу извјештај у писаној форми о том питању.
- (3) Након закључења расправе или на својој наредној сједници, комисија може да усвоји резолуцију у којој се износи њен став или смјернице у вези са одговарајућом политиком министарства.
- (4) Ако позвани члан Савјета министара БиХ:
- а) не одговори на позив комисије;
 - б) не поднесе потребне информације комисији;
 - ц) поднесе непотпуне или нетачне информације комисији,

комисија може да покрене поступак за утврђивање његове одговорности, у складу са чл. од 136. до 140. овог пословника.

Одјељак Е. Годишњи извјештај Савјета министара БиХ

Члан 156.

(Извјештај о раду Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ подноси Дому извјештај о свом раду најмање једном годишње.
- (2) Дом разматра извјештај о раду Савјета министара БиХ у року од 30 дана након његовог подношења. Након расправе, може да се усвоји и резолуција.

ГЛАВА IX - Унутрашња регулација

Члан 157.

(Измјене или допуне Пословника)

Дом може, на предлог било којег делегата, у сваком тренутку допуњавати овај пословник у складу са Уставом БиХ, према процедури за доношење одлука у складу са чланом IV тачка 3. д) Устава БиХ и овим пословником.

Члан 158.

(Регулисање питања)

- (1) Дом закључком може да регулише одређено питање које није никако или није прецизно регулисано овим пословником.
- (2) Закључак је обавезујући само за конкретно питање из става (1) овог члана.

Члан 159.
(Закључци)

Комисије могу да усвајају закључке у исту сврху као што је наведено у члану 158. овог пословника и о питањима из својих надлежности. Ови закључци подређени су закључцима Дома.

Члан 160.
(Тумачење Пословника)

Колегијум одлучује, када је то потребно, о тумачењу овог пословника док Дом не одлучи другачије закључком или амандманима на Пословник.

ГЛАВА X - Одлуке о питањима од виталног интереса и самораспуштање Дома

Одјељак А. Одлуке о питањима од виталног интереса

Члан 161.
(Проглашавање одлуке штетном по витални интерес)

- (1) Нека предложена одлука ПСБиХ може да се прогласи штетном по витални интерес српског, бошњачког или хрватског народа већином гласова српских, бошњачких или хрватских делегата.
- (2) За такву предложену одлуку у Дому потребна је сагласност већине српских, већине бошњачких и већине хрватских делегата који су присутни и гласају.

Члан 162.
(Покушај рјешавања на заједничкој комисији или
упућивање Уставном суду БиХ)

- (1) У случају противљења већине српских, бошњачких или хрватских делегата позивању на члан 161. став (2) Пословника, предсједавајући Дома сазива заједничку комисију састављену од три делегата, од којих су по једног изабрали српски, бошњачки и хрватски делегати, ради рјешења спорног питања.
- (2) Ако комисија у року од пет дана не успије то питање да ријеши, предмет се упућује Уставном суду БиХ, који ће по хитном поступку испитати да ли има неправилности у поступку.

Одјељак Б. Самораспуштање Дома

Члан 163.
(Самораспуштање Дома)

- (1) Најмање три делегата могу, преко предсједавајућег, поднијети Колегијуму предлог одлуке за распуштање Дома.
- (2) Колегијум сазива Дом ради разматрања овог предлога у року од 15 дана од дана његовог подношења.
- (3) Након расправе, предлог се ставља на гласање. Сматра се усвојеним ако га одобри већина која садржи већину делегата из најмање два народа.
- (4) Одлука се објављује и доставља Представничком дому, Предсједништву БиХ и Савјету министара БиХ.

ГЛАВА XI - Односи са осталим институцијама БиХ

Одјељак А. Савјет министара БиХ

Члан 164.

(Права и дужности Савјета министара БиХ)

У оквиру својих права и дужности наведених у Уставу БиХ и закону, Савјет министара БиХ може да:

- а) подноси предлоге закона Дому и доставља мишљења о предлозима закона које није поднио;
- б) тражи сазивање сједнице Дома да би се разматрало питање о којем жели да изнесе свој став и добије мишљење, односно став Дома;
- ц) преко свог представника, учествује на сједницама Дома, Колегијума Дома и комисија Дома;
- д) интервенише у расправама;
- е) тражи да уврсти једну тачку у дневни ред Дома. У том случају, та тачка се уврштава у дневни ред Дома и
- ф) тражи одгађање расправе о једној необавезној тачки дневног реда да би заузео став и изнио га на наредној сједници. У том случају, затражена тачка скида се са дневног реда Дома.

Члан 165.

(Представљање Савјета министара БиХ)

- (1) Савјет министара БиХ у Дому представља његов предједавајући или један или више његових чланова, осим ако је другачије прописано овим пословником или законом.

- (2) Министре могу да представљају замјеници и, ако се присуство односи на сједнице комисија, помоћници министара, осим ако је другачије прописано овим пословником или законом.

Члан 166.

(Обавјештавање Савјета министара БиХ)

Дом и његове комисије обавјештавају Савјет министара БиХ о терминима одржавања својих сједница како би представници Савјета министара БиХ учествовали на њима.

Одјељак Б. Предсједништво БиХ

Члан 167.

(Обавјештавање о сједници Дома)

- (1) Предсједавајући Дома обавјештава Предсједништво БиХ о термину одржавања сједнице на којој се разматрају предлози закона чији је предлагач Предсједништво БиХ, под условима из чл. 92. и 95. овог пословника.
- (2) Предсједништво БиХ, најмање преко једног свог члана, учествује на сједницама Дома и има право и обавезу да интервенише у расправи.

Члан 168.

(Ставови и извјештаји Предсједништва БиХ)

- (1) На захтјев Дома, Предсједништво БиХ изражава ставове и обавјештава Дом о питањима која спадају у његову надлежност.
- (2) Предсједништво БиХ, такође на захтјев Дома, најмање

једном годишње подноси Дому извјештај о расходима Предсједништва БиХ.

Одјељак Ц. Остале институције

Члан 169.

(Сарадња са другим институцијама БиХ)

Права и дужности, као и сарадња Дома са другим институцијама БиХ, обављају се у складу са Уставом БиХ и законима.

ГЛАВА XII - Разно

Члан 170.

(Именовање чланова парламентарних делегација)

- (1) Прије именовања чланова ПСБиХ који учествују у међународним парламентарним скупштинама или другим међународним институцијама, Колегијум, у сарадњи са Колегијумом Представничког дома, утврђује колико чланова морају да изаберу оба дома. Колегијум настоји да пронађе пропорционалну формулу која одражава укупан састав ПСБиХ.
- (2) Дом именује своје чланове који треба да учествују у међународним парламентарним скупштинама или другим међународним институцијама, при чему обезбјеђује да они одражавају укупан састав Дома и, путем својих сталних тијела и Секретаријата ПСБиХ, стара се, те именованим заступницима омогућава долично и несметано извршавање ових обавеза према

међународним тијелима. Колегијум се стара да се путем Секретаријата ПСБиХ обезбиједе потребни услови за извршавање планираних међународних активности сталних и привремених парламентарних делегација.

- (3) Делегација је дужна да у року од седам дана након именовања чланова изабере предсједавајућег и два замјеника, утврди програм рада и о томе обавијести Дом.
- (4) Делегација усваја пословник којим се ближе утврђују права и обавезе предсједавајућег, замјеника и чланова делегације, однос према Дому, начин подношења извјештаја и друга питања значајна за њен рад.

Члан 171. (Групе пријатељства)

У складу са критеријумима утврђеним у члану 170. овог пословника, Дом може да именује своје чланове у групе пријатељства са другим државама које за то покажу интерес.

Члан 172. (Консултације за новоименоване представнике Босне и Херцеговине)

- (1) Надлежни органи Босне и Херцеговине, који спровode процедуре за номинавање представника Босне и Херцеговине (за чланство у европским или у међународним институцијама), приликом израде листи за чланство, дужни су да обаве консултације у Дому.
- (2) Консултације се, прије изјашњавања Дома, обављају на сједници Проширеног колегијума и Заједничке комисије за европске интеграције.

Члан 173.
(Употреба језика)

- (1) Записници са састанака и извјештаји Дома, комисија и заједничких комисија пишу се на српском, хрватском и босанском језику. Закони, уставни амандмани, пословници, закључци и резолуције пишу се и објављују на исти начин.
- (2) Материјал из става (1) овог члана пише се ћириличким и латиничким писмом.
- (3) Делегат у писаној форми изјављује на којем језику жели да прима материјал из става (1) овог члана.

Члан 174.
(Руковање са повјерљивим материјалима)

Својим одлукама домови прописују начин руковања повјерљивим материјалима. Делегати су дужни да потпишу изјаву о чувању тајне и послије престанка дужности у Дому и/или комисији.

Члан 175.
(Истицање грба и заставе Босне и Херцеговине)

Истицање грба и заставе Босне и Херцеговине у конференцијским салама Дома и просторијама клубова народа, као и интонирање државне химне, обавља се у складу са законом.

ГЛАВА XIII - Секретаријат ПСБиХ

Члан 176.

(Формирање Секретаријата ПСБиХ)

- (1) Дом, заједно са Представничким домом, формира Секретаријат ПСБиХ.
- (2) Организација и активности Секретаријата ПСБиХ регулишу се посебним актима.

Члан 177.

(Именовање секретара Дома)

Дом има секретара. На предлог Колегијума, секретара именује Дом.

Члан 178.

(Именовање секретара Заједничке службе Секретаријата ПСБиХ)

Секретара Заједничке службе Секретаријата ПСБиХ, на предлог колегијума оба дома, именују оба дома.

Члан 179.

(Права и дужности секретара Дома)

- (1) Секретар Дома:
 - а) помаже Колегијуму и предсједавајућем Дома у вршењу њихових дужности;
 - б) обезбјеђује вођење и чување записника са сједница Дома, Колегијума и комисија Дома;
 - ц) стара се о званичној публикацији расправа;
 - д) стара се о чувању и стављању печата, објављивању и

достављању, у зависности од случаја, закона и аката које Дом донесе;

- е) остварује друга права и врши дужности одређене овим пословником, те друге дужности које му повјери Колегијум и предсједавајући Дома.
- (2) У случају да секретар Дома није у могућности да присуствује сједницама Дома, предсједавајућем Дома у вођењу сједница помаже службеник Секретаријата ПСБиХ којег одреди Колегијум, на предлог секретара Дома.

ГЛАВА XIV - Прелазне и завршне одредбе

Члан 180.

(Доношење Пословника)

Пословник Дома доноси се према утврђеној процедури доношења одлука у Дому, у складу са чланом IV тачка 3. д) Устава БиХ.

Члан 181.

(Поступак са предлозима затеченим у процедури)

Поступак са предлозима закона и других аката који се налазе у парламентарној процедури окончаће се према одредбама досадашњег пословника ("Службени гласник БиХ", број 27/00).

Члан 182.

(Поступак са предлозима затеченим у процедури приликом промјене сазива Дома изборима)

- (1) Поступак са предлозима закона и других аката, чији су овлашћени предлагачи Предсједништво БиХ, Савјет

министара БиХ и Представнички дом, а који су поднесени прије истека мандата сазива Дома, наставља се у новом сазиву Дома у фази у којој је предлог закона или другог акта разматран у претходном сазиву.

- (2) Поступак са предлозима закона, а чији су предлагачи делегати из претходног сазива, не наставља се осим ако неко од изабраних делегата из новог сазива не преузме улогу предлагача закона или другог акта.

Члан 183. (Ступање на снагу)

Овај пословник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 184. (Престанак важења)

Ступањем на снагу овог пословника престаје примјена Пословника Дома народа ПСБиХ ("Службени гласник БиХ", број 27/00).

Број: 02-34-6-206/05
31. јануара 2006. године
Сарајево

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Мустафа Памук, с.р.

Исправка Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, објављена у "Службеном гласнику БиХ", број 91/06, уграђена је у овај пословник.

**ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ПОСЛОВНИКА
ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

На основу члана IV 3.6) Устава Босне и Херцеговине и члана 180. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/06), Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, на 58. сједници, одржаној 23. маја 2006. године, усвојио је

ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ПОСЛОВНИКА ДОМА НАРОДА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Пословнику Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 33/06), у члану 183. на крају текста умјесто тачке ставља се запета и додају ријечи: "а примјењиваће се од почетка рада Дома народа у новом сазиву".

Члан 2.

Члан 184. мијења се и гласи:

"Члан 184.

Почетком примјене овог пословника престаје примјена Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 27/00)".

Члан 3.

Ове измјене и допуне Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ступају на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број: 02-34-6-206/05
23. маја 2006. године
С а р а ј е в о

Предсједавајући
Дома народа
Мустафа Памук, с.р.

САДРЖАЈ

A. УСТАВ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ	5
 Прембула	5
 Члан I - Босна и Херцеговина	6
1. Континуитет	6
2. Демократска начела	6
3. Састав	6
4. Кретање роба, услуга, капитала и лица	7
5. Главни град	7
6. Символи	7
7. Држављанство	7
 Члан II - Људска права и основне слободе	8
1. Људска права	8
2. Међународни стандарди	9
3. Набрајање права	9
4. Недискриминација	10
5. Избеглице и расељена лица	10
6. Имплементација	10
7. Међународни споразуми	10
8. Сарадња	10
 Члан III - Надлежности и односи између институција Босне и Херцеговине и ентитета	11
1. Надлежности институција Босне и Херцеговине	11
2. Надлежности ентитета	12

3. Правни поредак и надлежности институција.....	13
4. Координација	13
5. Додатне надлежности	13
Члан IV - Парламентарна скупштина	14
1. Дом народа	14
2. Представнички дом.....	14
3. Поступак	15
4. Овлашћења	17
Члан V - Председништво	17
1. Избори и трајање мандата.....	17
2. Поступак	18
3. Надлежности	19
4. Министарски савет	20
5. Стални комитет	20
Члан VI - Уставни суд	21
1. Састав	21
2. Поступак	22
3. Надлежности	22
4. Одлуке.....	23
Члан VII - Централна банка	23
Члан VIII - Финансије	24
Члан IX - Опште одредбе	25
Члан X - Измене и допуне	25
1. Амандмански поступак	25
2. Људска права и основне слободе	25

Члан XI - Прелазни аранжмани	26
Члан XII - Ступање на снагу	26
Анекс I - Додатни споразуми о људским правима који ће се примењивати у Босни и Херцеговини.....	26
Анекс II - Прелазни аранжмани	27
1. Заједничка прелазна комисија.....	27
2. Континуитет правних прописа	28
3. Правни и административни поступци	28
4. Државни органи	28
5. Уговори	28
<i>Б. ПОСЛОВНИК ДОМА НАРОДА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ</i>	33
ГЛАВА I - Конституисање Дома народа	
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине	33
Одјељак А. Конституисање Дома народа	
Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине	33
Одјељак Б. Клубови народа	34
Одјељак Ц. Избор предсједавајућег, првог и другог замјеника предсједавајућег Дома.....	35
ГЛАВА II - Права и дужности делегата	36
ГЛАВА III - Организација Дома	40
Одјељак А. Колегијум Дома и Заједнички колегијум оба дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине	40

Одјељак Б. Предсједавајући Дома	43
Одјељак Ц. Комисије Дома	45
Одјељак Д. Опште одредбе о комисијама Дома	50
Одјељак Е. Заједничке комисије оба дома ПСБиХ	54

ГЛАВА IV - Сједнице Дома и заједничке сједнице

оба Дома ПСБиХ	66
Одјељак А. Радни план Дома	66
Одјељак Б. Сазивање сједнице, предлагање и	
утврђивање дневног реда	67
Одјељак Ц. Дефиниција кворума,	
предсједавање и учешће у раду	69
Одјељак Д. Одржавање реда	72
Одјељак Е. Ток сједнице	72
Одјељак Ф. Доношење одлука	74
Одјељак Г. Записник и снимак расправе	78
Одјељак Х. Јавност рада	79
Одјељак И. Заједничке сједнице оба дома ПСБиХ	81

ГЛАВА V - Активности Дома

Одјељак А. Опште одредбе	82
Одјељак Б. Основни законодавни поступак	83
Одјељак Ц. Основни законодавни поступак	
- Поступак у Уставноправној комисији и надлежној	
комисији - прва фаза	86
Одјељак Д. Основни законодавни поступак	
Расправа на сједници Дома - прво читање	87
Одјељак Е. Основни законодавни поступак	
- Поступак у надлежној комисији -	89
Одјељак Ф. Основни законодавни поступак	
Расправа на сједници Дома - друго читање	93
Одјељак Г. Основни законодавни поступак	
- Односи између домова -	95

Одјељак Х. Скраћени и хитни поступак	97
Одјељак И. Буџет и извјештај о извршењу буџета институција БиХ	98
Одјељак Ј. Овлашћење за ратификацију међународних уговора и отказивање уговора	100
Одјељак К. Амандмани на Устав БиХ	100
Одјељак Л. Исправке у закону, другом пропису и општем акту	101
Одјељак М. Аутентично тумачење закона и другог општег акта	101

**ГЛАВА VI - Гласање о неповјерењу
Савјету министара БиХ103**

ГЛАВА VII - Резолуција и остали акти.....105

ГЛАВА VIII - Активности информисања107

Одјељак А. Делегатска питања.....	107
Одјељак Б. Интерпелација	110
Одјељак Ц. Информативне сједнице Предсједништва БиХ.....	111
Одјељак Д. Информативне сједнице Савјета министара БиХ.....	112
Одјељак Е. Годишњи извјештај Савјета министара БиХ	113

ГЛАВА IX - Унутрашња регулација113

**ГЛАВА X - Одлуке о питањима од виталног интереса
и самораспуштање Дома114**

Одјељак А. Одлуке о питањима од виталног интереса..	114
Одјељак Б. Самораспуштање Дома	115

ГЛАВА XI - Односи са осталим институцијама БиХ	116
Одјељак А. Савјет министара БиХ	116
Одјељак Б. Предсједништво БиХ.....	117
Одјељак Ц. Остале институције	118

ГЛАВА XII - Разно.....	118
-------------------------------	------------

ГЛАВА XIII - Секретаријат ПСБиХ	121
--	------------

ГЛАВА XIV - Прелазне и завршне одредбе	122
---	------------

Ц. ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ ПОСЛОВНИКА

Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.....	127
---	-----

На основу члана IV 3. б) Устава Босне и Херцеговине и члана 180. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 33/06, 41/06 и 91/06), Дом народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине на 1. ванредној _____ сједници, одржаној 30. новембра 2007. године, усвојио је

**ИЗМЈЕНЕ И ДОПУНЕ
ПОСЛОВНИКА ДОМА НАРОДА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

У члану 18. став (2) Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХерцеговине“, број 33/06, 41/06 и 91/06), након прве реченице додаје се друга реченица, која гласи:

„Ако је предсједавајући спријечен или одбије да сазове сједницу Колегијума на захтјев осталих чланова Колегијума, један од тих чланова може сазвати сједницу Колегијума.“

Члан 2.

Члан 19. брише се и замјењује новим чланом 19, који гласи:

" Члан 19.

„Кворум чине два члана Колегијума. Колегијум доноси своје одлуке консензусом присутних чланова. Ако напори да се постигне консензус не успију, одлуке доноси Дом.“

Члан 3.

У члану 21. став (2) додаје се сљедећи текст иза треће реченице:

„Ако је предсједавајући Дома народа или предсједавајући Представничког дома спријечен или ако одбије да сазове сједницу Заједничког колегијума, сједницу Заједничког колегијума може сазвати било који од његових замјеника.“

У члану 21. садашњи став (3) брише се и мијења новим ставом (3), који гласи:

„(3) Већина чланова Заједничког колегијума чине кворум, под условом да су присутна најмање два члана из сваког дома. Заједнички колегијум доноси своје одлуке консензусом оних чланова који су присутни и који гласају. Уколико напори да се постигне консензус не успију, коначну одлуку доносе домови.“

Члан 4.

У члану 22. садашњи став (2) замјењује се новим ставом (2), који гласи:

„(2) Ако предсједавајући не присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег обавља први замјеник предсједавајућег. Ако први замјеник предсједавајућег не присуствује сједници Дома, дужност предсједавајућег обавља други замјеник предсједавајућег.“

Члан 5.

У члану 23. став (1), иза ријечи: „Предсједавајући Дома“ додају се ријечи: „или релевантни замјеник предсједавајућег“.

Члан 6.

У члану 37. став (1) брише се и мијења новим ставом (1), који гласи:

„(1) Ако предсједавајући комисије не присуствује сједници комисије, дужност предсједавајућег обавља први замјеник предсједавајућег. Ако први замјеник предсједавајућег не присуствује сједници Комисије, дужност предсједавајућег обавља други замјеник предсједавајућег.“

Члан 7.

У члану 39. став (1) брише се и мијења новим ставом (1), који гласи:

„(1) Комисија одлучује простом већином, уз услов да је присутна најмање већина њених чланова.“

Члан 8.

У члану 43. став (1), иза ријечи: „од чега је најмање једна половина чланова комисије из сваког дома“, умјесто запете ставља се тачка а брише се остатак текста који гласи: „уз услов да та натполовична већина обухвата најмање по једног представника сваког конститутивног народа из Дома.“

У члану 43. став (2) брише се и мијења новим ставом (2), који гласи:

„(2) Заједничка комисија одлучује простом већином оних који су присутни и који гласају, уз услов да та већина обухвата најмање једну трећину чланова сваког дома који су присутни и који гласају и једног представника из сваког конститутивног народа чији је најмање један представник присутан и гласа. Изузетно од ове одредбе, Заједничка комисија за административне послове, када доноси коначне одлуке, примјењује одредбе чл. 73. и 74. овог оословника.“

Члан 9.

У члану 56. став (1) иза ријечи: „у консултацијама са замјеницима предсједавајућег“ додају се ријечи: „или на властиту иницијативу“.

У члану 56. став (4) брише се и мијења новим ставом (4), који гласи:

„(4) Изузетно од одредаба ст. (1) и (2) овог члана, из оправданих разлога и на захтјев најмање пет делегата или на захтјев већине чланова Колегијума, предсједавајући ће сазвати сједницу Дома у року од три дана од дана пријема поменутог захтјева. У том случају дневни ред сједнице може бити предложен за вријеме њеног одржавања, а материјали подијељени на самој сједници.“

Члан 10.

Члан 73. брише се и замјењује новим чланом 73, који гласи:

„Члан 73.
(Доношење одлука)

- (1) Све одлуке у оба дома доносе се већином гласова оних који су присутни и који гласују.
- (2) Делегати и посланици ће максимално настојати да та већина укључује најмање једну трећину гласова делегата или чланова са територије сваког ентитета.
- (3) Ако већина гласова не укључује једну трећину гласова делегата или посланика са територије сваког ентитета, предсједавајући и његови замјеници састаће се као комисија и покушати да осигурају сагласност у року од три дана након гласања.
- (4) Ако то не успије, одлуке се доносе већином гласова оних који су присутни и гласују, под условом да гласови "против" не смију да садрже двије трећине или више делегата или посланика изабраних из сваког ентитета.

Члан 11.

У члану 74. ст. (1) и (2) бришу се и додаје се нови став (1), који гласи:

"(1) Ако већина гласова не садржи једну трећину гласова са територије сваког ентитета, Колегијум ће, радећи као комисија, настојати да у року од три дана постигне сагласност.»

У истом члану став (3) мијења се и постаје став (2), који гласи:

"(2) Ако предсједавајући и замјеници предсједавајућег постигну сагласност из става (3) члана 73. овог пословника, релевантна одлука Дома сматра се усвојеном, а Дом се о томе обавјештава на одговарајући начин. Изузетно од одредаба члана 19. овог пословника, сагласност се постиже консензусом предсједавајућег и два замјеника предсједавајућег“.

У истом члану ст. (4) и (5) постају ст. (3) и (4), те се иза новог става (4) додаје нови став (5), који гласи:

"(5) Ако се делегат приликом гласања не изјасни 'за', 'против' или 'уздржан', а присутан је у сали приликом гласања, сматра се да је 'уздржан'."

Члан 12.

У члану 77. став (2), ријечи: „из чл. 73. и 74. став (2) овог пословника“ замјењују се ријечима: „из чл. 73. и 74. овог пословника“.

Члан 13.

Ове измјене и допуне ступају на снагу даном објављивања у „Службеном гласнику БиХ“.

Број:02-34-6-1282-2 /07
30. новембар 2007. године
Сарајево

Предсједавајући Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Сулејман Тихић

На основу члана IV 3. б) Устава Босне и Херцеговине и члана 157. Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/06, 41/06, 91/06 и 91/07), Дом народа Парламентарне скупштине БиХ, на 14. сједници одржаној 19. априла 2012. године, усвојио је

ПОСЛОВНИК О ДОПУНАМА ПОСЛОВНИКА ДОМА НАРОДА ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Члан 1.

У Пословнику Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 33/06, 41/06, 91/06 и 91/07), у члану 101. додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Процес из става (3) може се понављати највише два пута, након чега се законодавни поступак обуставља у случају да мишљење не буде прихваћено."

Члан 2.

У члану 106. додаје се нови став (4) који гласи:

"(4) Процес из става (3) може се понављати највише два пута, након чега се законодавни поступак обуставља у случају да извјештај не буде прихваћен."

Члан 3.

Пословник о допуни Пословника Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Босне и Херцеговине".

Број: 02-02-4-471/12
19. априла 2012. године
Сарајево

Предсједавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ

др Драган Човић